

Державна
податкова
служба України

ПОДАТКОВИЙ ДОВІДНИК ІНВЕСТОРА

Інвестуйте в Україну з податковою
визначеністю, цифровими сервісами
та інвестиційними стимулами

ІНВЕСТИЙТЕ В КРАЇНУ, ЩО ЗБЕРІГАЄ СТІЙКІСТЬ І Є НАДІЙНИМ ПАРТНЕРОМ НАВІТЬ ПІД ТИСКОМ

Іноземні інвестори, міжнародний бізнес, консультанти і партнерські інституції, які розглядають Україну як юрисдикцію для початку діяльності, розширення присутності або структурування інвестицій, потребують зрозумілої та практичної податкової навігації.

Мета довідника – пояснити базові податкові правила та показати, як працюють ключові податки, адміністрування, цифрові сервіси, стимули й механізми захисту прав платника.

Україна розвиває податкову систему відповідно до підходів Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), рекомендацій Міжнародного валютного фонду (МВФ) щодо ефективного адміністрування та стандартів ЄС у сфері прозорості й цифровізації. Паралельно ДПС розвиває електронні сервіси, впроваджує ризик-орієнтовані підходи до комплаєнсу та працює над інтеграцією в глобальну систему податкової прозорості.

Для зручності користування інформацію подано від базових податкових правил до процедур податкової реєстрації та обліку, цифрової взаємодії, стимулів, контролю та механізмів захисту прав платника.

ЗМІСТ

ХТО АДМІНІСТРУЄ ПОДАТКИ В УКРАЇНІ.....	6
---	----------

МАСШТАБ ПІДТРИМКИ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ.....	7
--	----------

1. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ 8

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ.....	9
ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....	14
ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК.....	21
ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	26
ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІР.....	31
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК.....	35
ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК.....	42
РЕНТНА ПЛАТА.....	47
ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ.....	55
ПОДАТОК НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІННЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ.....	58
ЗВІТНІСТЬ.....	61

2. ПОДАТКОВА РЕЄСТРАЦІЯ ТА ОБЛІК ІНВЕСТОРА 63

ОБЛІК У КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНАХ ВІДОКРЕМЛЕНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, УТВОРЕНИХ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА ІНОЗЕМНОЇ ДЕРЖАВИ	64
ОБЛІК У КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНАХ НЕРЕЗИДЕНТІВ.....	67

3. ЦИФРОВА ВЗАЄМОДІЯ ТА КАНАЛИ КОМУНІКАЦІЇ З ДПС	71
ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ ДПС.....	72
КАНАЛИ КОМУНІКАЦІЇ З ДПС	77
 4. ПОДАТКОВІ СТИМУЛИ ТА ПІЛЬГИ.....	83
ПОДАТКОВІ СТИМУЛИ ТА ПІЛЬГИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ.....	84
ПОДАТКОВІ ПІЛЬГИ З ПДВ.....	86
ПОДАТКОВІ ПІЛЬГИ З АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ	90
ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ	94
 5. ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ, КОНТРОЛЬ І ЗАХИСТ ПРАВ	99
ПІДХІД, ОРІЄНТОВАНИЙ НА РИЗИКИ	100
ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ	104
МЕХАНІЗМИ ПОВЕРНЕННЯ ПДВ.....	109
СТЯГНЕННЯ ПОДАТКОВОГО БОРГУ	115
МЕХАНІЗМИ ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ДПС ...	119
 6. FAQ	122

ХТО АДМІНІСТРУЄ ПОДАТКИ В УКРАЇНІ

Державна податкова служба України (ДПС): практична точка взаємодії з податковою системою

В Україні адміністрування податків, зборів, платежів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ) здійснює Державна податкова служба України (ДПС).

ДПС є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України (КМУ) через Міністра фінансів. Служба реалізує державну податкову політику, а також державну політику з адміністрування ЄСВ.

ДПС є основною інституцією, через яку платники взаємодіють із податковою системою України: від реєстрації та подання звітності до електронних сервісів, консультацій, комплаєнсу, перевірок, бюджетного відшкодування ПДВ і застосування міжнародних стандартів податкової прозорості.

МАСШТАБ ПІДТРИМКИ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

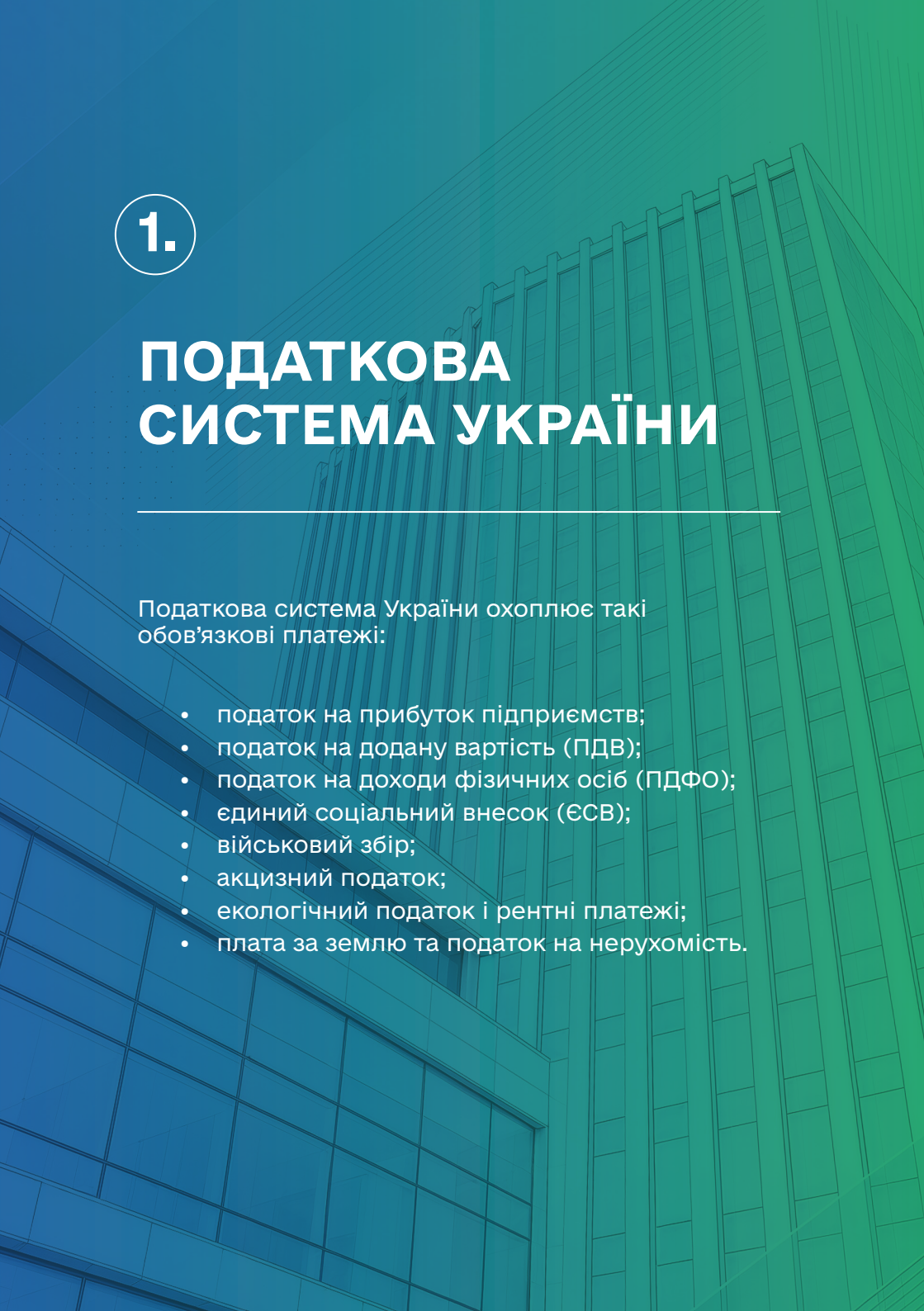
ДПС має національну мережу органів, сервісних точок, цифрових інструментів і консультаційних каналів, що забезпечують взаємодію з платниками податків по всій країні.

Це передбачає доступ до реєстраційних процедур, електронної звітності, офіційних роз'яснень, консультаційної підтримки та процедур адміністрування незалежно від обраної моделі роботи на українському ринку.

Міністерство
фінансів
України

1.

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ

Податкова система України охоплює такі обов'язкові платежі:

- податок на прибуток підприємств;
- податок на додану вартість (ПДВ);
- податок на доходи фізичних осіб (ПДФО);
- єдиний соціальний внесок (ЄСВ);
- військовий збір;
- акцизний податок;
- екологічний податок і рентні платежі;
- плата за землю та податок на нерухомість.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Плануйте інвестиції з чіткими правилами оподаткування прибутку

Податок на прибуток підприємств є одним із ключових податків для бізнесу, який працює в Україні напряду, через дочірню компанію або через постійне представництво. Основні правила його справляння визначені розділом III Податкового кодексу України (ПКУ). В Україні також діє система контролю за трансфертним ціноутворенням, що базується на принципах ОЕСР: контрольовані операції мають відповідати принципу «витягнутої руки».

Хто сплачує податок

Платниками податку на прибуток є, зокрема:

- юридичні особи-резиденти, які здійснюють господарську діяльність в Україні та за її межами;
- юридичні особи, утворені за законодавством інших країн, якщо вони мають місце ефективного управління на території України;
- нерезиденти, які отримують доходи з джерелом походження з України;
- нерезиденти, які здійснюють господарську діяльність в Україні через постійне представництво;
- окремі суб'єкти на спрощеній системі – у випадках, прямо передбачених законодавством;
- фізичні особи-підприємці, у тому числі ті, що обрали спрощену систему оподаткування, та фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, – щодо виплачених нерезиденту доходів із джерелом походження з України, які оподатковуються за правилами пункту 141.4 статті 141 Податкового кодексу України.

Не є платниками податку на прибуток, зокрема, неприбуткові організації та суб'єкти господарювання на спрощеній системі оподаткування, крім окремих випадків, визначених Податковим кодексом.

Що є об'єктом оподаткування

Об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування фінансового результату до оподаткування на різниці, передбачені Податковим кодексом України. Базою оподаткування є грошове вираження такого об'єкта. Для окремих платників важливо, що коригування фінансового результату можуть застосовуватися, зокрема, при:

- нарахуванні амортизації;
- формуванні резервів;
- фінансових операціях;
- операціях з нерезидентами;
- контрольованих операціях;
- операціях із цінними паперами.

Які ставки діють

18%

базова ставка податку на прибуток підприємств

25%

базова ставка для фінансових установ, крім страховиків, запроваджена з 2025 року

50%

тимчасова базова ставка для банків за результатами діяльності за 2023, 2024 та 2026 роки

3% та 0%

спеціальні ставки податку на дохід для страховиків залежно від виду договорів страхування, при одночасному застосуванні ставки 18 % до податку на прибуток

0%, 4%, 5%, 6%, 12%, 15% або 18%

ставки, які можуть застосовуватися до доходів нерезидентів із джерелом їх походження з України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України

9%

ставка для операцій резидентів Дія Сіті – платників податку на особливих умовах у випадках, визначених законодавством

2.

3.

4.

5.

6.

Коли подається звітність і сплачується податок

4 звітні періоди

квартал, півріччя, три квартали та рік

40 календарних днів

строк подання декларації після завершення кварталу, півріччя або трьох кварталів

60 календарних днів

строк подання річної декларації після завершення року

10 календарних днів

строк сплати податкового зобов'язання після граничного строку подання декларації

Разом із декларацією платники подають фінансову звітність, яка є її невід'ємною частиною.

Що важливо знати нерезиденту

Постійне місце діяльності нерезидента в Україні, через яке повністю або частково ведеться господарська діяльність, може визнаватися постійним представництвом. До таких місць, зокрема, можуть належати місце управління, філія, офіс, фабрика, майстерня, установка або споруда для розвідки природних ресурсів, шахта, свердловина, кар'єр, склад чи сервер.

До початку діяльності через постійне представництво нерезидент повинен стати на облік і зареєструватися платником податку на прибуток у контролюючому органі за місцезнаходженням такого представництва.

Якщо нерезидент розпочав господарську діяльність через постійне представництво до реєстрації, він вважається таким, що ухиляється від оподаткування, а отримані прибутки – прихованими від оподаткування.

Постійне представництво оподатковується в загальному порядку та для цілей оподаткування прирівнюється до платника податку, який провадить діяльність незалежно від нерезидента. Оподатковуваний прибуток такого представництва визначається відповідно до принципу «витягнутої руки».

Коротко для інвестора

-
- **18%** – базова ставка податку на прибуток.
 - **40/60 днів** – базові строки подання декларації залежно від звітного періоду.
 - **10 днів** – базовий строк сплати після граничної дати подання декларації.
 - **До початку діяльності** – момент, до якого нерезидент має стати на облік, якщо працює через постійне представництво.

1.

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ

2.

3.

4.

5.

6.

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Працюйте з ПДВ у цифровій та передбачуваній системі

ПДВ є одним із ключових податків для бізнесу, який імпортує товари, продає продукцію чи послуги в Україні або працює через локальну структуру. Основні правила ПДВ визначені розділом V Податкового кодексу України та відповідними підрозділами розділу XX «Перехідні положення». Саме ці норми визначають, хто є платником ПДВ, коли виникає обов'язок реєстрації, які ставки застосовуються, як подається звітність і в яких випадках можливе бюджетне відшкодування.

Хто є платником ПДВ

Платниками ПДВ є, зокрема:

- особи, які провадять або планують провадити господарську діяльність і реєструються платниками податку добровільно;
- особи, які зареєстровані або підлягають обов'язковій реєстрації;
- особи, які ввозять товари на митну територію України;
- особи, які ведуть облік результатів діяльності за договором про спільну діяльність без утворення юридичної особи;
- управителі майна, які ведуть окремий податковий облік з ПДВ щодо операцій, пов'язаних з отриманням в управління майном;
- інвестори (оператори), які ведуть окремий податковий облік, пов'язаний з виконанням угоди про розподіл продукції;
- особи-нерезиденти, які не мають постійного представництва та які надають на території України електронні послуги фізичним особам, у тому числі підприємцям, не зареєстрованим платниками ПДВ;
- постійне представництво.

Коли потрібно реєструватися

1 млн грн – поріг доходу від здійснених операцій із постачання товарів та послуг, після перевищення якого реєстрація платником ПДВ є обов'язковою,

якщо загальна сума оподатковуваних операцій з постачання товарів / послуг за останні 12 календарних місяців сукупно перевищує цей показник.

Добровільна реєстрація також можлива за заявою особи. Це означає, що бізнес може обрати статус платника ПДВ і до досягнення обов'язкового порогу, якщо така модель є доцільною для його операційної діяльності.

Реєстрація здійснюється за заявою, яка подається в електронній формі (форма № 1-ПДВ, для осіб-нерезидентів, які надають електронні послуги фізичним особам на території України – форма № 1-РОН).

Що є об'єктом оподаткування

Об'єктом оподаткування ПДВ є операції з:

- постачання товарів і послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України;
- ввезення та вивезення товарів на митну територію України та за її межі;
- постачання послуг з міжнародних перевезень пасажирів, багажу та вантажів.

На практиці це означає, що ключове значення має саме **місце постачання** товарів або послуг. Українське законодавство застосовує принцип місцезнаходження / надання товарів або послуг, а також у визначених випадках – місцезнаходження продавця чи покупця, місце реєстрації чи місцезнаходження отримувача, фактичного місцезнаходження нерухомого майна, пов'язаного з послугою.

Коли виникає податкове зобов'язання

Перша подія – базове правило для визначення дати виникнення податкового зобов'язання з ПДВ. Це або дата відвантаження товарів, оформлення митної декларації про перетинання митного кордону України (в разі їх експорту) чи оформлення документа про постачання (для послуг), або дата отримання авансу – залежно від того, що відбулося раніше.

Касовий метод застосовується в окремих випадках, прямо визначених законодавством. На сьогодні він використовується, зокрема, при постачанні товарів і послуг, оплата за які здійснюється за рахунок бюджету, першого постачання житла, підрядних будівельних робіт, електричної та теплової енергії, води, газу, вугілля, комунальних послуг для населення.

Яка база оподаткування

База оподаткування операцій з постачання товарів і послуг визначається виходячи з їх договірної вартості з урахуванням загальнодержавних податків та зборів, але не може бути нижче ціни придбання таких товарів / послуг, база оподаткування операцій з постачання самостійно виготовлених товарів / послуг не може бути нижче звичайних цін, а база оподаткування операцій з постачання необоротних активів не може бути нижче балансової (залишкової) вартості за даними бухгалтерського обліку, що склалася станом на початок звітного (податкового) періоду, протягом якого здійснюються такі операції (у разі відсутності обліку необоротних активів - виходячи із звичайної ціни), з деякими винятками та особливостями.

Які ставки ПДВ діють

20%

основна базова ставка ПДВ. Вона застосовується до більшості операцій і додається до ціни товарів або послуг

14%

ставка для окремих видів сільськогосподарської продукції, зокрема для пшениці, ячменю, кукурудзи, соєвих бобів, насіння ріпаку та соняшнику

7%

ставка для окремих лікарських засобів, медичних виробів і медичного обладнання, а також для окремих послуг у сфері культури, спорту, пізнавальних послуг і послуг готелів з тимчасового розміщення

0%

ставка для визначених законодавством операцій, зокрема для вивезення товарів за межі митної території України, окремих міжнародних перевезень, постачання товарів для забезпечення морських, повітряних, космічних і військових транспортних засобів, а також окремих послуг, пов'язаних із рухомим майном і міжнародними рейсами

Які операції не підлягають оподаткуванню ПДВ

Законодавство України передбачає:

- постійні звільнення від ПДВ;
- тимчасові звільнення від ПДВ;
- окремі операції, які не є об'єктом оподаткування.

До постійних звільнень належать, зокрема, окремі операції у сферах освіти, культури, дипломатії, соціальної сфери, постачання продуктів дитячого харчування, ритуальних послуг, міжнародної технічної допомоги, інвестиційного золота тощо. Тимчасові звільнення, зокрема, можуть стосуватися оборонної сфери, окремих операцій з брухтом металів, імпортом обладнання інвестором із значними інвестиціями.

Окремо визначено й операції, які взагалі не підлягають оподаткуванню ПДВ, зокрема обіг валютних цінностей, виплата заробітної плати, послуги зі страхування, кредитування, розрахунково-касове обслуговування.

Як подається звітність

1 місяць – базовий звітний період для всіх платників, крім нерезидентів, які постачають електронні послуги фізичним особам, для яких базовим звітним (податковим) періодом є квартал.

20 календарних днів після завершення звітного місяця – строк подання декларації з ПДВ.

Виключно електронна форма – спосіб подання податкової звітності з ПДВ для всіх платників. Подання декларації у паперовому вигляді Податковим кодексом не передбачено.

Що важливо для нерезидентів, які надають електронні послуги

1 квартал – базовий звітний період для особи-нерезидента, яка надає електронні послуги фізичним особам, місце постачання яких розташоване на митній території України, і зареєстрована як платник ПДВ.

40 календарних днів після завершення звітного кварталу – строк подання спрощеної податкової декларації. Така декларація подається в електронній формі через спеціальне портальне рішення для користувачів-нерезидентів шляхом електронної ідентифікації.

30 календарних днів після останнього дня граничного строку подання спрощеної декларації – строк сплати податкового зобов'язання особою-

нерезидентом, зареєстрованою як платник ПДВ. Сплата здійснюється в іноземній валюті – євро або доларах США – на валютний рахунок, відкритий органом, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів.

Коли сплачується ПДВ

10 календарних днів після останнього дня граничного строку подання декларації – строк сплати суми податкового зобов'язання, зазначеної платником у декларації з ПДВ.

Коротко для інвестора

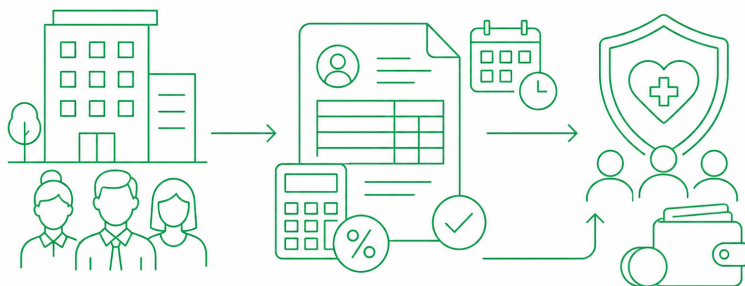

- **1 млн грн** – поріг обов'язкової реєстрації платником ПДВ.
- **20%** – базова ставка ПДВ.
- **14%, 7%, 0%** – спеціальні ставки для окремих операцій.
- **20 днів** – строк подання щомісячної декларації.
- **10 днів** – строк сплати податкового зобов'язання після граничної дати подання декларації.
- **Виключно електронно** – формат подання звітності з ПДВ.
- **1 квартал / 40 днів / 30 днів** – базові правила для нерезидентів, які надають електронні послуги фізичним особам в Україні.

ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК

Наймайте команду з чіткими правилами нарахування та сплати

Єдиний соціальний внесок (ЄСВ) є обов'язковим платежем, який роботодавець сплачує за працівників у межах системи загальнообов'язкового державного соціального страхування. Для бізнесу це один із базових елементів вартості праці в Україні, тому правила його нарахування та сплати важливо враховувати ще на етапі планування операційної моделі бізнесу.

Коли сплачується ЄСВ

Щомісячно – базовий період сплати ЄСВ роботодавцями.

Не пізніше 20 числа місяця, що настає за звітним, – граничний строк сплати ЄСВ роботодавцем.

Під час кожної виплати – правило, яке застосовується, якщо роботодавець здійснює протягом місяця дві виплати, наприклад аванс і заробітну плату. У такому разі ЄСВ сплачується під час кожної такої виплати.

Що є базою нарахування

Базою нарахування ЄСВ для роботодавців є, зокрема:

- заробітна плата;
- додаткова заробітна плата;
- заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі;
- суми винагороди за договорами цивільно-правового характеру.

ЄСВ слід нараховувати не лише на базову заробітну плату, а й на інші виплати, пов'язані з працею або виконанням робіт.

Які ставки застосовуються

22%

стандартна ставка ЄСВ для більшості роботодавців

8,41%

ставка ЄСВ за осіб з інвалідністю, які працюють у звичайного роботодавця

Як подається звітність

Звітність щодо сум нарахованого ЄСВ подається у складі Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого або сплаченого на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску.

Щомісячно – звітний формат для юридичних осіб.

20 календарних днів після останнього календарного дня звітного місяця – строк подання звітності для юридичних осіб.

Щоквартально – звітний формат для фізичних осіб із розбивкою по місяцях.

40 календарних днів після останнього календарного дня звітного кварталу – строк подання такої звітності для фізичних осіб.

Що відбувається у разі донарахування податковим органом або платником своєчасно не нарахованого єдиного внеску та/або його несплати, несвоєчасної сплати

Недоплата ЄСВ утворює **недоїмку**, яка підлягає обов'язковій сплаті.

Якщо податковий орган або платник донараховує ЄСВ, то до роботодавця застосовуються штрафні санкції.

10% штрафу від визначеної суми за кожний повний або неповний звітний період, за який донараховано таку суму, але не більш як **50 %** суми донарахованого ЄСВ.

Якщо нарахований ЄСВ не сплачено або сплачено несвоєчасно до роботодавця застосовується:

20% від суми недоїмки – штраф.

0,1% від суми недоїмки за кожен день прострочення – пеня.

Повне й своєчасне нарахування ЄСВ зменшує ризик штрафів і пені.

Коротко для інвестора

- **22%** – стандартна ставка ЄСВ для більшості роботодавців.
- **8,41%** – ставка ЄСВ за осіб з інвалідністю у звичайного роботодавця.
- **До 20 числа** наступного місяця – граничний строк сплати ЄСВ.
- **Щомісячно** – подання звітності юридичними особами.
- **20 днів** – строк подання звітності юридичними особами після завершення звітного місяця.
- **10%** – штраф від суми недоїмки, донарахованої податковим органом чи платником самостійно.
- **20%** – штраф від суми недоїмки.
- **0,1% на день** – пеня за прострочення.

1.

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ

2.

3.

4.

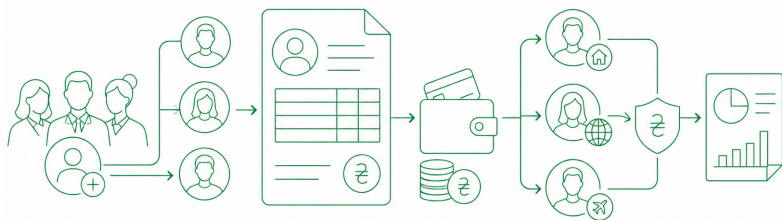
5.

6.

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Формуйте команду й виплати з розумінням податкових правил для фізичних осіб

Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) є базовим елементом оподаткування праці, винагород, дивідендів та окремих інших доходів фізичних осіб в Україні. Для бізнесу це один із ключових податків, який потрібно враховувати під час найму працівників, виплати винагород, структурування доходів менеджменту та взаємодії з фізичними особами – резидентами й нерезидентами. Основні положення щодо ПДФО визначені розділом IV ПКУ.

Хто є платником податку

Платниками ПДФО є:

- фізична особа – резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;
- фізична особа – резидент, яка володіє та/або користується земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, у частині мінімального податкового зобов'язання;
- фізична особа – нерезидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні;
- податковий агент.

Правила ПДФО застосовуються у відносинах із працівниками й підрядниками, а також під час виплати доходів фізичним особам-нерезидентам.

Що є об'єктом оподаткування

Для резидента об'єктом оподаткування є:

- загальний місячний або річний оподатковуваний дохід;
- доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування, виплати або надання;
- іноземні доходи.

Для нерезидента об'єктом оподаткування є:

- загальний місячний або річний оподатковуваний дохід з джерела його походження в Україні;
- доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування, виплати або надання.

Як сплачується податок

Коли дохід нараховує або виплачує **податковий агент**, саме він зобов'язаний утримати ПДФО із суми такого доходу за рахунок платника податку, використовуючи ставку, визначену Податковим кодексом України.

Під час безпосередньої виплати доходу – строк сплати податку до бюджету, якщо платіж здійснюється безготівково.

Протягом 3 операційних днів з дня, що настає за днем нарахування, виплати або надання доходу, – строк сплати ПДФО, якщо дохід надано в негрошовій формі або виплачується готівкою з каси податкового агента.

Протягом місяця, наступного за місяцем нарахування доходу – строк сплати податку, якщо дохід нараховано, але не виплачено.

Що відбувається, якщо дохід виплачує не податковий агент

Якщо фізична особа отримує доходи від особи, яка **не є податковим агентом**, а також іноземні доходи, такий платник податку зобов'язаний:

- включити суму таких доходів до загального річного оподатковуваного доходу;
- подати податкову декларацію за наслідками звітного року;
- самостійно сплатити податок з таких доходів.

До 1 серпня року, наступного за звітним – строк сплати податку з таких доходів.

Які ставки ПДФО діють

18% – основна ставка ПДФО. Вона застосовується до більшості доходів, зокрема до заробітної плати, інших заохочувальних і компенсаційних виплат, а також винагород за цивільно-правовими договорами.

9% – ставка для доходів у вигляді дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, корпоративних правах, нарахованих нерезидентами, інститутами спільного інвестування та суб'єктами господарювання, які не є платниками податку на прибуток.

5% – ставка для окремих категорій доходів, зокрема:

- доходів платника податку – спеціаліста резидента Дія Сіті;
- доходів у вигляді дивідендів по акціях та корпоративних правах, нарахованих резидентами – платниками податку на прибуток підприємств.

0%, 5% або 18% – ставки, які можуть застосовуватися при продажу або обміні об'єктів нерухомого і рухомого майна, вартості успадкованого майна та отриманих подарунків – залежно від конкретної ситуації, визначеної законодавством.

Практичне значення

Правила ПДФО мають практичне значення у кількох типових ситуаціях:

- при нарахуванні заробітної плати працівникам;
- при виплаті винагород за цивільно-правовими договорами;

- при виплаті дивідендів фізичним особам;
- при роботі з фізичними особами-нерезидентами;
- при визначенні ролі податкового агента у структурі виплат.

Під час побудови моделі роботи в Україні важливо одразу розуміти, хто саме є платником податку, хто є податковим агентом, яка ставка застосовується до конкретного виду доходу та в який строк податок має бути перерахований до бюджету.

Коротко для інвестора

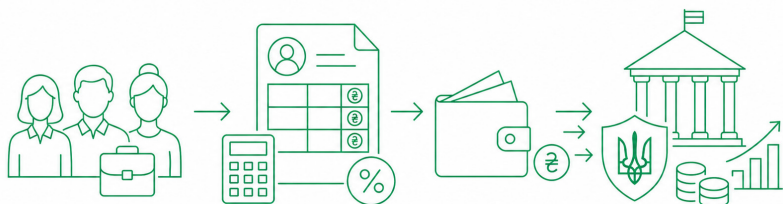

- **18%** – основна ставка ПДФО для більшості доходів, зокрема заробітної плати та винагород.
- **9%** – ставка для окремих дивідендних доходів.
- **5%** – ставка для окремих видів доходів, зокрема для спеціалістів резидента Дія Сіті та окремих дивідендів.
- **3 операційні дні** – строк сплати ПДФО при негрошовій формі доходу або виплаті готівкою з каси.
- **До 1 серпня** року, наступного за звітним, – строк сплати податку з доходів, отриманих від особи, яка не є податковим агентом, та з іноземних доходів.

ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІР

Враховуйте обов'язкові нарахування на доходи фізичних осіб

Військовий збір є обов'язковим платежем, який важливо враховувати під час роботи з виплатами фізичним особам в Україні. Для бізнесу це частина податкової логіки при нарахуванні доходів працівникам, фізичним особам-резидентам і нерезидентам, а також в окремих випадках, прямо визначених законодавством. Надходження військового збору зараховуються до Державного бюджету України.

До яких доходів застосовується збір

Військовий збір застосовується до доходів:

- фізичних осіб – резидентів, які отримують доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;
- фізичних осіб – резидентів, які володіють та/або користуються земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, у частині мінімального податкового зобов'язання;
- фізичних осіб – нерезидентів, які отримують доходи з джерела їх походження в Україні.

Військовий збір застосовується як до стандартних виплат в Україні, так і до визначених доходів нерезидентів та інших доходів фізичних осіб.

Які ставки діють

5% – ставка військового збору для:

- фізичних осіб – резидентів, які отримують доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;
- фізичних осіб – резидентів, які володіють та/або користуються земельними ділянками, віднесеними до сільськогосподарських угідь, у частині мінімального податкового зобов'язання;
- фізичних осіб – нерезидентів, які отримують доходи з джерела їх походження в Україні.

1,5% – ставка військового збору для військовослужбовців та працівників:

- Збройних Сил України;
- СБУ;
- СЗРУ;
- ГУР МО України;
- НГУ;
- ДПСУ;
- УДО України;
- Держспецзв'язку;
- Державної спеціальної служби транспорту.

Що важливо для бізнесу

Військовий збір є ще одним обов'язковим елементом податкового навантаження на доходи фізичних осіб. Тому його варто враховувати разом із ПДФО та іншими обов'язковими нарахуваннями під час планування фонду оплати праці, винагород і структури виплат.

Яка відповідальність передбачена

10% від суми податку, що підлягає нарахуванню та/або сплаті до бюджету, – штраф за порушення правил нарахування, утримання та сплати податків у джерела виплати.

25% – штраф за ті самі дії, якщо вони вчинені умисно.

50% – штраф за повторне порушення протягом 1095 календарних днів.

75% – штраф, якщо такі дії вчинені протягом 1095 днів втретє та більше.

Коротко для інвестора

- **5%** – базова ставка військового збору для визначених категорій доходів фізичних осіб.
- **1,5%** – ставка для військовослужбовців і працівників визначених державних органів.
- **10% / 25% / 50% / 75%** – штрафи за порушення правил нарахування, утримання та сплати податків у джерела виплати залежно від характеру та повторюваності порушення.

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

Працюйте з підакцизними товарами за чіткими правилами оподаткування

Акцизний податок має значення, якщо бізнес пов'язаний з виробництвом, імпортом, реалізацією або обігом підакцизних товарів в Україні. Основні положення щодо акцизного податку визначені розділом VI Податкового кодексу України та підрозділом 5 розділу XX «Перехідні положення». Саме ці норми визначають, хто є платником акцизного податку, які операції є об'єктом оподаткування, як працює реєстрація, які ставки застосовуються та в які строки подається звітність і сплачується податок.

Хто є платником акцизного податку

Платниками акцизного податку є, зокрема:

- особи, які виробляють підакцизні товари на митній території України, у тому числі з давальницької сировини;
- особи, які ввозять підакцизні товари на митну територію України;
- особи, які реалізують конфісковані або безхазяйні підакцизні товари;
- постійні представництва, які виробляють або ввозять підакцизні товари;
- особи, які реалізують пальне або спирт етиловий.

Акцизний податок виникає під час виробництва, імпорту, окремих операцій з реалізації та використання пального або спирту етилового.

Коли потрібна реєстрація

Реєстрація платника акцизного податку в контролюючих органах здійснюється залежно від виду діяльності, у тому числі на підставі відомостей щодо видачі ліцензії.

До початку діяльності – момент, до якого має бути зареєстрована особа, яка здійснюватиме реалізацію пального або спирту етилового.

Не пізніше граничного строку подання декларації за місяць, у якому розпочато господарську діяльність, – строк реєстрації для інших платників, якщо інше не визначено окремими правилами.

Ліцензування підакцизної діяльності

Окремі види діяльності з підакцизними товарами можуть потребувати ліцензії відповідно до спеціального законодавства. Це варто перевірити ще до запуску операцій, оскільки ліцензія може бути окремою передумовою для виробництва, зберігання, оптової або роздрібної торгівлі чи інших операцій з такими товарами.

Для бізнесу потрібно заздалегідь визначити, чи потрібна ліцензія для конкретного виду діяльності, який орган її видає, на який строк вона оформлюється, до якого місця провадження діяльності прив'язана та які наслідки має її відсутність або анулювання.

Що є об'єктом оподаткування

Об'єктом оподаткування акцизним податком є, зокрема, операції з:

- реалізації вироблених в Україні підакцизних товарів;
- ввезення підакцизних товарів на митну територію України;
- реалізації конфіскованих або безхазяйних підакцизних товарів;
- реалізації пального або спирту етилового понад обсяги, які були отримані, ввезені або вироблені в Україні.

Важливо, що базовим об'єктом оподаткування є саме операції з реалізації вироблених в Україні підакцизних товарів. Це охоплює як звичайні продажі, так і інші операції з відвантаження товарів, незалежно від форми договору та умов передачі права власності.

Які операції не підлягають оподаткуванню або звільняються

Податковим кодексом окремо визначено операції з підакцизними товарами, які:

- не підлягають оподаткуванню акцизним податком;
- звільняються від оподаткування акцизним податком.

До операцій, які не підлягають оподаткуванню, належать, зокрема:

- вивезення підакцизних товарів за межі митної території України;
- ввезення раніше експортованих підакцизних товарів у випадках, визначених законодавством;
- реалізація електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлюваних джерел енергії;
- передача для власного споживання в межах одного підприємства електричної енергії, виробленої на цьому підприємстві.

Яка база оподаткування

База оподаткування залежить від виду товару та виду ставки, яка застосовується. Зокрема, базою можуть бути:

- вартість реалізованого товару, виробленого на митній території України;
- вартість товарів, що ввозяться на митну територію України;
- вага, об'єм, кількість товару/продукції, об'єм циліндрів транспортних засобів або в інших натуральних показниках.

Які ставки акцизного податку діють

Податковий кодекс передбачає три види ставок:

- адвалорні;
- специфічні;
- змішані.

Адвалорні ставки встановлюються у відсотках до вартості товару або встановленої максимальної роздрібної ціни (для тютюнових виробів та рідин). Як приклад, ставка **3,2 %** для електричної енергії.

Специфічні ставки встановлюються у грошовому виразі на одиницю товару в натуральних показниках. Вони застосовуються, зокрема, до спирту, алкогольних напоїв, пива, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, окремих тютюнових виробів, пального, транспортних засобів.

Змішані ставки поєднують відсоткову та фіксовану (специфічну) складову одночасно. Вони застосовуються до тютюнових виробів (сигарети та сигарили).

5% – окрема ставка акцизного податку, яка застосовується у випадках, зокрема щодо:

- пива та алкогольних напоїв, реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизними товарами;
- тютюнових виробів, тютюну, промислових замінників тютюну та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, у випадках, визначених законодавством (для виробників та імпортерів).

2.

3.

4.

5.

6.

Коли виникає податкове зобов'язання

Дата реалізації – для підакцизних товарів, вироблених на митній території України.

Дата подання митної декларації для митного оформлення – у разі ввезення підакцизних товарів на митну територію України.

Як подається звітність і коли сплачується податок

1 місяць – базовий податковий період для акцизного податку.

Не пізніше 20 числа наступного місяця – строк подання декларації з акцизного податку для платників, крім імпортерів підакцизних товарів, які не підлягають маркуванню марками акцизного податку.

10 календарних днів після останнього дня граничного строку подання декларації – строк сплати суми податку до бюджету.

Для окремих категорій товарів передбачені спеціальні строки сплати. Зокрема:

- **15 робочих днів** після отримання марок акцизного податку – для виробників тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах;
- **До отримання марок акцизного податку** – для імпортерів та виробників алкогольних напоїв з використанням спирту етилового.

Які товари є підакцизними

До підакцизних товарів належать, зокрема:

- спирт етиловий, спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво;
- тютюнові вироби, тютюн і промислові замінники тютюну;
- тютюнова сировина та тютюнові відходи;
- рідини, що використовуються в електронних сигаретах;
- пальне;
- окремі транспортні засоби;
- електрична енергія.

Коротко для інвестора

- **До початку діяльності** – момент, до якого потрібно зареєструватися, якщо бізнес працюватиме з реалізацією пального або спирту етилового.
- **20 число** наступного місяця – граничний строк подання щомісячної декларації.
- **10 календарних днів** після граничної дати подання декларації – строк сплати податку.
- **15 робочих днів / до отримання марок акцизного податку** – спеціальний строк сплати для окремих категорій виробників або імпортерів.

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

Плануйте екологічні платежі заздалегідь, якщо ваша діяльність впливає на довкілля

Екологічний податок має значення, якщо діяльність в Україні пов'язана з викидами, скидами, розміщенням відходів або іншими видами впливу на довкілля, прямо визначеними законодавством. Основні правила екологічного податку визначені розділом VIII ПКУ. Для виробничих, інфраструктурних, енергетичних та окремих промислових проєктів це один із податків, який важливо враховувати ще на етапі планування операційної моделі.

Хто є платником екологічного податку

Платниками податку є:

- суб'єкти господарювання;
- юридичні особи, які не провадять господарську діяльність;
- бюджетні установи;
- громадські та інші підприємства, установи та організації;
- постійні представництва нерезидентів, включаючи тих, які виконують агентські або представницькі функції щодо таких нерезидентів або їх засновників.

Податок сплачується, якщо під час діяльності на території України, у межах її континентального шельфу або виключної морської економічної зони здійснюються операції, які є об'єктом оподаткування.

У яких випадках виникає екологічний податок

Екологічний податок виникає, якщо діяльність пов'язана з:

- викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;
- скидами забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти;
- розміщенням відходів, крім окремих видів відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях;
- утворенням радіоактивних відходів, включаючи вже накопичені;
- тимчасовим зберіганням радіоактивних відходів понад строк, установленний особливими умовами ліцензії.

2.

3.

4.

5.

6.

Екологічний податок може стосуватися не лише великих промислових об'єктів, а й будь-якої діяльності зі стаціонарними джерелами викидів, водокористуванням, відходами або іншими видами впливу на довкілля.

Що є об'єктом і базою оподаткування

Об'єктом і базою оподаткування є:

- обсяги та види забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
- обсяги та види забруднюючих речовин, які скидаються безпосередньо у водні об'єкти;
- обсяги та види або класи розміщених відходів;
- обсяги та категорія радіоактивних відходів, що утворюються або тимчасово зберігаються понад установлені строки;
- обсяги електричної енергії, виробленої експлуатуючими організаціями ядерних установок.

Як розраховується податок

Сума податкових зобов'язань обчислюється за кожним об'єктом окремо як добуток:

- обсягу відповідних забруднюючих речовин або іншого об'єкта оподаткування;
- ставки податку, встановленої для відповідного виду забруднення або діяльності;
- коефіцієнтів, якщо вони застосовуються.

Ставки податку встановлені в абсолютному значенні для кожного виду забруднюючої речовини, категорії та рівня небезпечності відходів.

Розмір податку залежить від конкретного екологічного навантаження, а не від загального доходу бізнесу.

Який звітний період і строки сплати

1 квартал – базовий податковий звітний період для екологічного податку.

40 календарних днів після останнього календарного дня звітного кварталу – строк подання податкової декларації.

10 календарних днів після останнього дня граничного строку подання декларації – строк сплати податку.

Що важливо

Екологічний податок є частиною загальної регуляторної та фінансової моделі проєкту. Якщо бізнес пов'язаний із виробництвом, енергетикою, видобуванням, обробкою матеріалів, водокористуванням або утворенням відходів, цей податок потрібно враховувати ще до запуску операційної діяльності.

Також важливо, що база оподаткування напряму залежить від фактичних обсягів впливу на довкілля. Тому для точного планування бізнесу критично важливо мати належний облік відповідних показників.

Коротко для інвестора

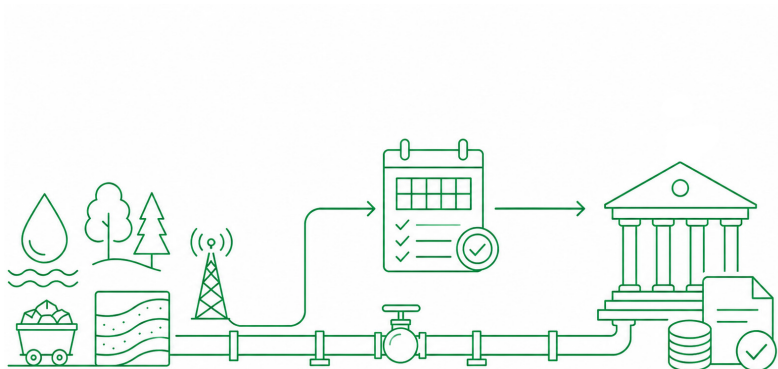

- **1 квартал** – базовий звітний період.
- **40 календарних днів** – строк подання декларації після завершення кварталу.
- **10 календарних днів** – строк сплати податку після граничної дати подання декларації.
- **Стаціонарні викиди, скиди, відходи, радіоактивні відходи** – ключові випадки, коли податок може виникати.
- **Фактичні обсяги впливу на довкілля** – основа для розрахунку податкового зобов'язання.

РЕНТНА ПЛАТА

Плануйте платежі за користування ресурсами та спеціальною інфраструктурою заздалегідь

Рентна плата має значення, якщо бізнес в Україні пов'язаний із користуванням надрами, водою, лісовими ресурсами, радіочастотним спектром або з транспортуванням нафти, нафтопродуктів чи аміаку магістральними трубопроводами. Основні правила рентної плати визначені розділом IX ПКУ. Для окремих галузей це базовий платіж, який потрібно враховувати ще на етапі структурування проекту.

2.

3.

4.

5.

6.

З яких платежів складається рентна плата

6 видів платежів входять до складу рентної плати в Україні:

- рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин;
- рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;
- рентна плата за користування радіочастотним спектром України;
- рентна плата за спеціальне використання води;
- рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів;
- рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, а також за транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України.

Коли рентна плата застосовується

Рентна плата є актуальною, якщо діяльність пов'язана з:

- видобуванням корисних копалин;
- використанням підземного простору;
- спеціальним використанням води;
- спеціальним використанням лісових ресурсів;
- користуванням радіочастотним спектром;
- трубопровідним транспортуванням визначених вантажів.

Який звітний період застосовується

1 квартал – базовий податковий звітний період для рентної плати в загальному випадку.

1 місяць – базовий податковий звітний період для окремих видів рентної плати, а саме:

- за користування надрами для видобування нафти, конденсату, природного газу, у тому числі газу, розчиненого у нафті, етану, пропану, бутану;
- за користування радіочастотним спектром України;
- за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, а також за транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України.

Коли сплачується рентна плата

10 календарних днів після закінчення граничного строку подання податкової декларації – строк сплати суми податкових зобов'язань з рентної плати.

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин

Цей вид рентної плати стосується суб'єктів господарювання, які набули право користування ділянкою надр на підставі спеціального дозволу і ведуть діяльність з видобування корисних копалин. Платниками можуть бути як українські суб'єкти господарювання, так і іноземці або особи без громадянства, зареєстровані відповідно до закону як підприємці.

Об'єктом оподаткування є обсяг товарної продукції гірничого підприємства – видобутої корисної копалини або мінеральної сировини в межах конкретної ділянки надр. Базою оподаткування є вартість обсягів видобутих корисних копалин, яка обчислюється окремо для кожного виду корисної копалини і для кожної ділянки надр.

Ставки встановлюються у відсотках від вартості товарної продукції гірничого підприємства. Податкове зобов'язання обчислюється як добуток обсягу продукції, вартості одиниці, ставки рентної плати та коригуючих коефіцієнтів.

Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням

Цей вид рентної плати стосується суб'єктів господарювання, які використовують ділянки надр, зокрема для:

- зберігання природного газу, нафти та нафтопродуктів;
- витримування виноматеріалів і зберігання винопродукції;
- вирощування грибів, овочів, квітів та інших рослин;
- зберігання харчових продуктів, промислових та інших товарів, речовин і матеріалів;
- інших видів господарської діяльності.

Об'єктом оподаткування є обсяг підземного простору або площа підземного простору, що використовується платником, залежно від виду діяльності. Ставки встановлюються в абсолютному

значенні залежно від корисних властивостей надр і ступеня екологічної безпеки під час їх використання.

Рентна плата за користування радіочастотним спектром України

Цей вид рентної плати стосується загальних користувачів радіочастотного спектра, яким надано право користуватися радіочастотним спектром України на підставі відповідного документа дозвільного характеру.

Об'єктом оподаткування є ширина смуги радіочастот, зазначена у відповідному дозвільному документі. Ставки встановлюються в абсолютному значенні залежно від виду радіозв'язку. Сума рентної плати обчислюється з урахуванням виду радіозв'язку, ставок, ширини смуги та фактичної тривалості дії дозвільного документа у звітному періоді.

Рентна плата за спеціальне використання води

Цей вид рентної плати стосується:

- первинних водокористувачів, які використовують воду та/або передають її вторинним водокористувачам;
- суб'єктів господарювання, які використовують воду для потреб гідроенергетики, водного транспорту і рибництва.

Об'єктом оподаткування є фактичний обсяг використаної води. Ставки встановлюються в абсолютному значенні залежно від району

річкових басейнів або регіону. Податкове зобов'язання обчислюється з урахуванням фактичних обсягів використаної води, лімітів, ставок і коефіцієнтів.

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів

Цей вид рентної плати стосується лісокористувачів, які здійснюють спеціальне використання лісових ресурсів на підставі спеціального дозволу або відповідно до умов договору довгострокового тимчасового користування лісами.

Об'єктом оподаткування є, зокрема:

- деревина, заготовлена в порядку рубок головного користування;
- деревина, заготовлена під час проведення визначених заходів;
- другорядні лісові матеріали;
- побічні лісові користування;
- використання корисних властивостей лісів для культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних, туристичних і освітньо-виховних цілей, а також для науково-дослідних робіт.

Ставки встановлюються в абсолютному значенні для кожного виду лісокористування. Сума рентної плати зазначається у спеціальних дозволах і сплачується щокварталу рівними частинами від суми, визначеної у таких дозволах.

Рентна плата за транспортування нафти, нафтопродуктів і аміаку

Цей вид рентної плати стосується суб'єктів господарювання, які експлуатують об'єкти магістральних трубопроводів і надають або організовують послуги з транспортування вантажу трубопроводами України.

Об'єктом оподаткування є:

- фактичні обсяги нафти та нафтопродуктів, що транспортуються територією України;
- для аміаку – сума добутків відстаней маршрутів транспортування на обсяги транспортованого аміаку.

0,56 долара США – ставка за транспортування 1 тонни нафти магістральними нафтопроводами.

0,56 долара США – ставка за транспортування 1 тонни нафтопродуктів магістральними нафтопродуктопроводами.

2,4 долара США – ставка за транзитне транспортування 1 тонни аміаку за кожні **100 кілометрів маршруту**.

Що важливо

Рентна плата – це не універсальний податок для всіх, а спеціальний платіж для конкретних ресурсних, інфраструктурних і ліцензованих видів діяльності. Якщо бізнес-проект стосується надр, води, лісових ресурсів, радіочастотного спектра або трубопровідної інфраструктури, ці платежі потрібно враховувати окремо.

Також важливо, що для різних видів рентної плати застосовуються різні об'єкти оподаткування: від вартості видобутих ресурсів і фактичних обсягів використання до площі підземного простору, ширини смуги радіочастот або фактичних маршрутів транспортування.

Коротко для інвестора

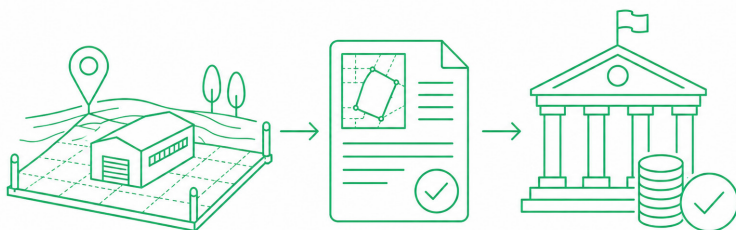

- **6 видів** платежів входять до складу рентної плати.
- **1 квартал** – базовий звітний період у загальному випадку.
- **1 місяць** – звітний період для окремих спеціальних видів рентної плати.
- **10 календарних днів** – строк сплати після граничного строку подання декларації.
- **0,56 долара США** – ставка за 1 тону нафти або нафтопродуктів при магістральному транспортуванні.
- **2,4 долара США** – ставка за 1 тону аміаку за кожні 100 км маршруту.

ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ

Плануйте витрати на землю ще на етапі розміщення проєкту

Плата за землю має значення, якщо бізнес в Україні пов'язаний із володінням земельною ділянкою, постійним користуванням землею або орендою земель державної чи комунальної власності. Для виробничих майданчиків, логістики, інфраструктурних проєктів і нерухомості це один із базових платежів, який важливо враховувати ще до запуску діяльності.

З чого складається плата за землю

2 складові формують плату за землю в Україні:

- земельний податок;
- орендна плата.

Хто сплачує земельний податок

Платниками земельного податку є:

- власники земельних ділянок;
- землекористувачі земельних ділянок державної та комунальної власності на правах постійного користування.

Земельний податок потрібно враховувати не лише у випадку права власності, а й тоді, коли земля використовується на праві постійного користування.

Що є об'єктом оподаткування земельним податком

Об'єктом оподаткування земельним податком є:

- земельні ділянки та частки (паї), які перебувають у власності;
- земельні ділянки державної та комунальної власності, які перебувають у постійному користуванні.

Стаття 283 Податкового кодексу України визначає перелік земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Хто сплачує орендну плату

Платниками орендної плати є орендарі земельних ділянок державної та комунальної форми власності.

Що є об'єктом оподаткування орендною платою

Об'єктом оподаткування орендною платою є орендовані земельні ділянки державної та комунальної власності.

Що важливо

Плата за землю напряду пов'язана з моделлю користування ділянкою. Якщо бізнес володіє землею або користується нею на праві постійного користування, потрібно враховувати земельний податок. Якщо проєкт реалізується на орендованій земельній ділянці державної чи комунальної власності, потрібно враховувати орендну плату.

Це означає, що ще на етапі вибору моделі землекористування для проєкту важливо розуміти, який саме платіж виникатиме: земельний податок чи орендна плата.

Коротко для інвестора

-
- **2 складові** – земельний податок і орендна плата.
 - **Власність або постійне користування** – підстава для земельного податку.
 - **Оренда державної або комунальної землі** – підстава для орендної плати.
 - **Стаття 283 ПКУ** – норма, яка визначає перелік земельних ділянок, що не підлягають оподаткуванню земельним податком.

ПОДАТОК НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІННЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

**Враховуйте податок на нерухомість,
якщо інвестуєте в будівлі та
приміщення в Україні**

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, має значення, якщо бізнес-модель передбачає володіння житловою або нежитловою нерухомістю в Україні. Для виробничих об'єктів, офісів, складів, комерційних приміщень і часток у таких об'єктах цей податок варто враховувати ще на етапі структурування активів.

Хто є платником податку

Платниками є:

- резиденти, які є власниками об'єктів житлової та нежитлової нерухомості;
- нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та нежитлової нерухомості.

На практиці це означає, що обов'язок зі сплати цього податку може виникати і в іноземній компанії, якщо саме вона є власником нерухомого майна в Україні. Платником податку на нерухоме майно є саме іноземна компанія, тоді як відокремлений підрозділ нерезидента може бути платником інших податків.

Що є об'єктом оподаткування

2 типи нерухомості охоплює цей податок:

- житлова нерухомість;
- нежитлова нерухомість.

Об'єктом оподаткування є:

- об'єкт житлової нерухомості;
- об'єкт нежитлової нерухомості;
- частка відповідного об'єкта.

Податок потрібно враховувати як при володінні цілим об'єктом, так і при володінні часткою в нерухомості.

Які об'єкти не є об'єктами оподаткування

266.2.2 – підпункт Податкового кодексу України, який визначає перелік об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, що не є об'єктами оподаткування.

Перед розрахунком податкового навантаження слід перевірити, чи підпадає конкретний об'єкт під загальні правила оподаткування, чи належить до переліку винятків, прямо визначених Кодексом.

Що важливо

Цей податок напряду пов'язаний із структурою власності на нерухомість. Якщо актив оформлено на іноземну компанію, саме вона розглядається як платник податку на нерухоме майно. Якщо у власності є житлові або нежитлові об'єкти чи частки в них, цей податок потрібно враховувати як частину моделі володіння активами в Україні.

Коротко для інвестора

- **Резиденти і нерезиденти** – можуть бути платниками податку, якщо вони є власниками нерухомості.
- **Житлова і нежитлова нерухомість** – охоплюються цим податком.
- **Частка об'єкта** – також може бути об'єктом оподаткування.
- **266.2.2 ПКУ** – визначає перелік об'єктів, які не є об'єктами оподаткування.
- **Іноземна компанія** – може бути платником цього податку як власник нерухомості в Україні.

ЗВІТНІСТЬ

Працюйте в системі, що рухається за міжнародними стандартами прозорості

3 рівні документації з трансфертного ціноутворення впроваджено в Україні відповідно до рекомендацій ОЕСР у рамках плану BEPS. Такий підхід формує для міжнародного бізнесу більш зрозумілі правила звітності та узгоджується з глобальною практикою податкової прозорості.

Local File – локальний файл, який розкриває деталі контрольованих операцій конкретних осіб-резидентів України.

Master File – глобальний файл, який містить інформацію про бізнес групу, її структуру та операції.

Country-by-Country Report (CbC) – звіт у розрізі країн, який розкриває дані про розподіл доходів, податків і економічної діяльності групи компаній по країнах.

2021 рік – рік, з якого запрацювала норма про подання Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній. Такі повідомлення подають платники податків, які є учасниками відповідної міжнародної групи компаній і у звітному році здійснювали контрольовані операції.

2022 рік – перший звітний період для подання звіту CbC материнськими компаніями міжнародних груп компаній. Йдеться про фінансовий рік, який закінчився у період з 1 січня до 31 грудня 2022 року.

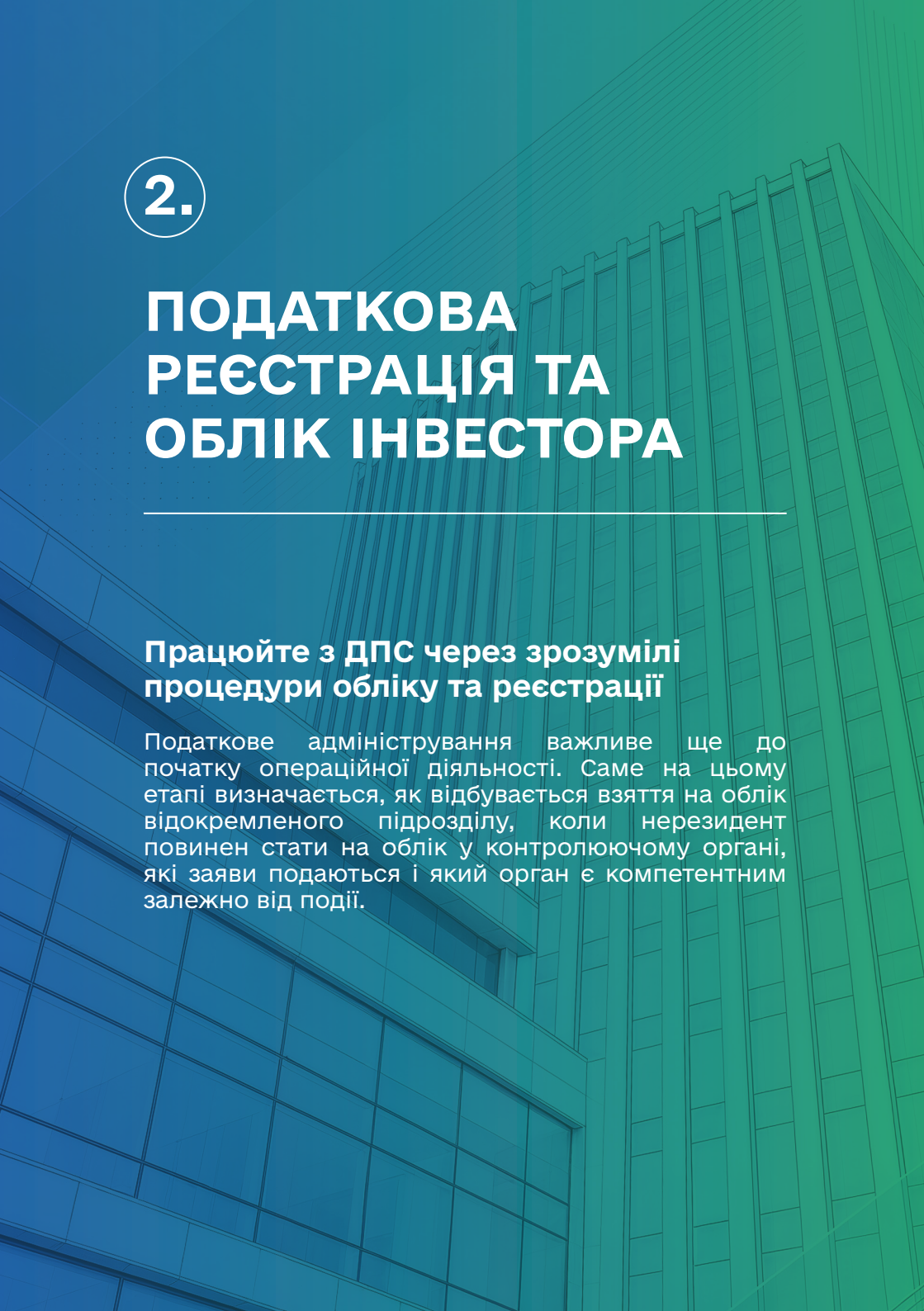
04.07.2024 – дата набрання чинності Багатосторонньою угодою CbC.

2024 рік – перший звітний період для решти учасників міжнародних груп компаній у межах Багатосторонньої угоди CbC. Йдеться про фінансовий рік, який розпочався у період з 1 січня до 31 грудня 2024 року.

Коротко для інвестора

- **3 рівні** – Local File, Master File, CbC.
- **2022 рік** – перший звітний період CbC для материнських компаній МГК.
- **2024 рік** – набрання чинності Багатосторонньою угодою CbC.
- **2024 рік** – перший звітний період CbC для решти учасників МГК.

2.

ПОДАТКОВА РЕЄСТРАЦІЯ ТА ОБЛІК ІНВЕСТОРА

Працюйте з ДПС через зрозумілі процедури обліку та реєстрації

Податкове адміністрування важливе ще до початку операційної діяльності. Саме на цьому етапі визначається, як відбувається взяття на облік відокремленого підрозділу, коли нерезидент повинен стати на облік у контролюючому органі, які заяви подаються і який орган є компетентним залежно від події.

ОБЛІК У КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНАХ ВІДОКРЕМЛЕНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, УТВОРЕНИХ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА ІНОЗЕМНОЇ ДЕРЖАВИ

**Відкривайте підрозділ в Україні
через формалізовану та зрозумілу
процедуру**

Закон № 755-IV – базовий закон, відповідно до якого відокремлені підрозділи юридичних осіб, утворених за законодавством іноземної держави, зокрема філії, представництва та постійні представництва, підлягають державній реєстрації в Україні шляхом включення відомостей до Єдиного державного реєстру (ЄДР).

ЄДРПОУ – код, який присвоюється такому відокремленому підрозділу під час державної реєстрації в ЄДР і який є його податковим номером.

Після державної реєстрації – саме на цьому етапі облік у контролюючих органах є похідною процедурою, а не окремим паралельним процесом.

На підставі відомостей з ЄДР – так здійснюється взяття на облік відокремлених підрозділів іноземних юридичних осіб, у тому числі постійних представництв, як платників податків і як платників єдиного внеску.

У день отримання відомостей з ЄДР – строк, у який відбувається взяття на облік у контролюючих органах. Додатково подавати будь-які документи до контролюючого органу для цього не потрібно.

Через ЄДР – передаються і підтверджуються дані про взяття на облік відокремлених підрозділів як платників податків і платників єдиного внеску.

У 10-денний строк з дня взяття на облік – потрібно подати заяву за формою № 1-ОПН стосовно особи, відповідальної за ведення бухгалтерського та/або податкового обліку відокремленого підрозділу.

Реєстрація відокремленого підрозділу платником ПДВ здійснюється за окремою процедурою.

Для відкриття відокремленого підрозділу іноземна юридична особа подає документи для державної реєстрації до суб'єкта державної реєстрації: державного реєстратора, відповідного центру надання адміністративних послуг або нотаріуса, який має повноваження у сфері державної реєстрації. Документи можуть подаватися у паперовій формі або, якщо сервіс доступний, в електронній формі через відповідний державний електронний сервіс.

До пакета документів зазвичай входять: заява, рішення іноземної юридичної особи про створення підрозділу, документ про реєстрацію іноземної юридичної особи в країні її місцезнаходження, положення або інший установчий документ підрозділу, структура власності / відомості про кінцевих бенефіціарних власників у визначених випадках, а також документ про сплату адміністративного збору. Після внесення відомостей до ЄДР інформація передається до контролюючих органів для взяття підрозділу на податковий облік (Закон № 755-IV).

Коротко для інвестора

- **1 реєстр** – ЄДР є базовою точкою для державної реєстрації відокремленого підрозділу.
- **ЄДРПОУ** – одночасно є податковим номером підрозділу.
- **У день отримання відомостей з ЄДР** – підрозділ береться на облік у контролюючому органі.
- **Без окремого пакета документів до ДПС** – взяття на облік відбувається автоматично на основі даних ЄДР.

ОБЛІК У КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНАХ НЕРЕЗИДЕНТІВ

**Ставайте на облік вчасно, якщо
входите в Україну напряму як
іноземна компанія**

Нерезидент зобов'язаний стати на облік у контролюючих органах не лише тоді, коли відкриває підрозділ в Україні.

4 підстави для взяття нерезидента на облік у контролюючому органі:

1. здійснення діяльності в Україні через відокремлені підрозділи, у тому числі постійні представництва;
2. придбання нерухомого майна або отримання майнових прав на таке майно в Україні;
3. відкриття рахунку в банках України, інших фінансових установах, у небанківських надавачах платіжних послуг або відкриття електронного гаманця в емітентах електронних грошей;
4. набуття прав власності на інвестиційний актив в іншого нерезидента, який не має постійного представництва в Україні.

Не пізніше наступного робочого дня з дня надходження відповідної заяви – строк, у який здійснюється взяття нерезидента на облік у контролюючому органі.

Форма № 1-ОПН – заява, яку нерезидент подає для взяття на облік. Вона подається для іноземної юридичної компанії, організації або її відокремленого підрозділу. До заяви додається пакет документів.

Інші підстави для взяття нерезидента на облік у контролюючому органі:

- **реєстрація платником податку на прибуток** юридичної особи, утвореної за законодавством інших країн, яка або:

- має місце ефективного управління на території України;
- здійснює господарську діяльність в Україні через постійне представництво без реєстрації відокремленого підрозділу;

- **реєстрації платником податку на додану вартість особи-нерезидента**, який постачає електронні послуги фізичним особам, місце постачання яких розташовано на митній території України.

Для реєстрації іноземної юридичної особи платником податку на прибуток, яка має місце ефективного управління на території України, визначений окремий порядок та окрема заява за формою № 1-ІК.

Реєстрація платником податку на додану вартість (ПДВ) здійснюється за окремою процедурою. Взяття на облік здійснюється автоматично, заява за формою № 1-ОПН не подається.

Коли саме подається заява

10 днів після акредитації, реєстрації або легалізації підрозділу – строк подання заяви до контролюючого органу за місцезнаходженням відокремленого підрозділу.

1.

2.

До придбання нерухомого майна або отримання майнових прав на нього – строк подання заяви до контролюючого органу за місцезнаходженням нерухомого майна.

До відкриття рахунку або електронного гаманця в Україні – строк подання заяви до контролюючого органу за місцезнаходженням відповідної установи банку, фінансової установи, небанківського надавача платіжних послуг або емітента електронних грошей.

До дати здійснення першої оплати за інвестиційний актив – строк подання заяви до контролюючого органу за місцезнаходженням української юридичної особи, акції або корпоративні права якої формують вартість такого інвестиційного активу.

Що ще важливо

Іноземна компанія і її відокремлений підрозділ – це окремі платники податків згідно з Кодексом, і вони можуть бути платниками різних видів податків.

Іноземна компанія – може бути платником податку на прибуток підприємств і податку на нерухоме майно.

Відокремлений підрозділ нерезидента, який є постійним представництвом – може бути платником ПДВ.

Представництва та інші відокремлені підрозділи іноземних підприємств – є платниками єдиного внеску, якщо вони розташовані на території України.

3.

4.

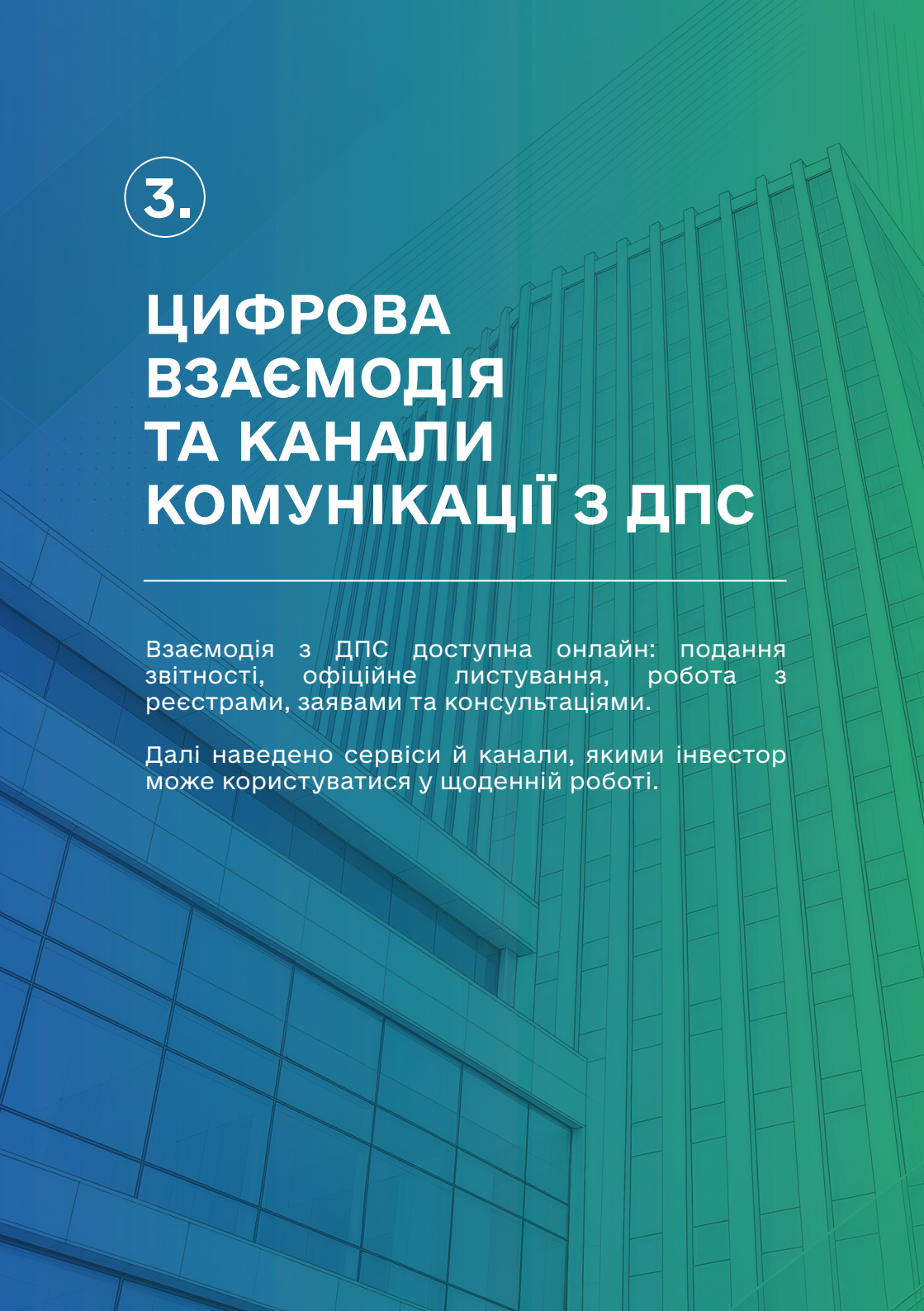
5.

6.

Коротко для інвестора

- **4 загальні події, а також обов'язок зареєструватись платником податку на прибуток** – можуть запускати обов'язок нерезидента стати на облік у ДПС.
- **Форма № 1-ОПН** – базова заява для взяття на облік та реєстрації платником податку на прибуток (виключення - у випадку реєстрації платником податку на прибуток іноземної компанії, яка має місце ефективного управління, коли подається заява за формою № 1-ІК).
- **Наступний робочий день** – строк взяття на облік після надходження заяви.
- **Іноземна компанія та її підрозділ** – це не один і той самий платник, а окремі суб'єкти для цілей оподаткування.
- **Податковий номер в Україні** – у разі взяття на облік компаніям організаціям, утвореним відповідно до законодавства інших держав, контролюючими органами присвоюються 9 – значний обліковий номер.
- **Довідкою про взяття на облік за формою № 34-ОПП** підтверджується взяття на облік в Україні компанії, організації, утвореної відповідно до законодавства інших держав.

3.

ЦИФРОВА ВЗАЄМОДІЯ ТА КАНАЛИ КОМУНІКАЦІЇ З ДПС

Взаємодія з ДПС доступна онлайн: подання звітності, офіційне листування, робота з реєстрами, заявами та консультаціями.

Далі наведено сервіси й канали, якими інвестор може користуватися у щоденній роботі.

ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ ДПС

Взаємодійте з податковою онлайн – швидко, зручно і без зайвих візитів

Електронні сервіси ДПС важливі для бізнесу, який хоче працювати в Україні через зрозумілі цифрові процедури. Цифровізація – це один із стратегічних пріоритетів діяльності ДПС, а розвиток онлайн-сервісів – частина стратегії цифрової трансформації сервісної служби європейського зразка.

Які сервіси є ключовими

3 базові напрями електронних сервісів:

- Електронний кабінет платника;
- подання звітності онлайн;
- електронний документообіг.

Практичне значення

Електронні сервіси ДПС доступні цілодобово та дають змогу користуватися податковими послугами без відвідування установи.

24/7/365 – у такому режимі функціонують електронні сервіси ДПС відповідно до вимог чинного законодавства. Більшість операцій із ДПС можна виконувати онлайн.

Електронний кабінет

Електронний кабінет – найпопулярніший електронний сервіс ДПС. Він забезпечує можливість реалізації платниками податків прав та обов'язків, визначених Податковим кодексом України та нормативно-правовими актами, прийнятими на його виконання.

За допомогою Електронного кабінету платники податків можуть:

- отримувати доступ до даних реєстрів, особистої та іншої інформації, яка міститься у ДПС про платника;
- подавати звітність, а також заяви, запити і повідомлення в електронному вигляді;
- отримувати інформацію про результати обробки поданих документів;

- переглядати подану звітність незалежно від способу подання із результатами її обробки;
- отримувати повідомлення про граничні строки подання звітності, сплати податків або виникнення податкового боргу;
- користуватися іншими інформаційно-аналітичними сервісами онлайн;
- використовувати сервіси для платників ПДВ та платників акцизного податку.

Подання звітності онлайн

Для формування та надсилання електронної звітності платник може використовувати:

- інформаційно-комунікаційну систему «Електронний кабінет»;
- спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до «Єдиного вікна подання електронної звітності», розміщене на вебпорталі ДПС;
- інше програмне забезпечення, обране платником на власний розсуд.

ДПС забезпечує можливість подання податкової звітності, заяв, повідомлень і запитів в електронній формі відповідно до вимог чинного законодавства. Для цього на вебпорталі ДПС розміщуються електронні форми документів у затверджених форматах.

Електронний документообіг

Електронний документообіг забезпечує офіційну взаємодію між платниками податків і контролюючими органами в електронній формі. Його використання ґрунтується на вимогах Податкового кодексу України, законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» і «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

Платники, які подають звітність через Електронний кабінет, можуть обрати електронну форму листування з контролюючими органами, подавши відповідну заяву. Після цього листи, довідки, інформаційні повідомлення та інші документи можуть надсилатися через Електронний кабінет без відвідування центрів обслуговування платників (ЦОП).

Таке електронне листування здійснюється з дотриманням вимог чинного законодавства та має значення офіційного способу комунікації між платником і контролюючим органом.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Коротко для інвестора

- **3 базові сервіси** – е-кабінет платника, подання звітності онлайн, електронний документообіг.
- **Значна частина сервісів і послуг ДПС доступна онлайн.**
- **24/7/365** – режим роботи електронних сервісів.
- **Електронний кабінет** – основний цифровий інструмент взаємодії з ДПС.
- **Без відвідування ЦОП** – можна отримувати листи, довідки та інформаційні повідомлення онлайн через Електронний кабінет.

КАНАЛИ КОМУНІКАЦІЇ З ДПС

Отримуйте консультації через офіційні канали – швидко, зручно і по суті

ДПС надає консультації та інформацію через Офіси податкових консультантів, Центри обслуговування платників, Контакт-центр, гарячі лінії та цифрові ресурси.

Оберіть канал відповідно до запиту:

- документи й адміністративні послуги – **Центри обслуговування платників;**
- індивідуальні консультації – **Офіси податкових консультантів;**
- оперативна довідкова інформація – **Контакт-центр ДПС;**
- самостійний пошук роз'яснень – **ЗІР та вебпортал ДПС.**

Контакти, QR-коди та призначення кожного каналу наведено далі.

КУДИ МОЖНА ЗВЕРНУТИСЯ

Офіси податкових консультантів (ОПК) – один із сервісів, через який можна отримати консультації з питань оподаткування. У цих офісах фахівці допомагають розібратися у складних податкових питаннях, надають поради щодо правильного виконання законодавства та запобігання можливим порушенням і штрафам.

Центри обслуговування платників (ЦОП) – мережа точок очної взаємодії платників податків із ДПС. У ЦОП можна отримати адміністративні послуги, подати або отримати документи, звернення та довідки, а також отримати практичну інформаційну підтримку щодо користування сервісами ДПС.

Контакт-центр ДПС – канал комунікації для фізичних та юридичних осіб. Послуги надаються різними каналами зв'язку за вибором платника податків: телефоном, електронною поштою та через чат.

post@tax.gov.ua
idd@tax.gov.ua

електронна адреса
для отримання
інформаційно-
довідкових послуг

Номери Контакт-
центру ДПС:

+380 800 501 007
+380 500 501 007
+380 770 501 007
+380 730 501 007

Viber / web chat – чати, через які також можна звернутися до Контакт-центру ДПС

ZIP – цифровий довідковий ресурс ДПС із відповідями на типові податкові питання

Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс (ЗІР)

ЗІР – один із базових цифрових каналів комунікації платників податків з ДПС. Доступ до нього здійснюється через вебпортал ДПС або безпосередньо через будь-яку пошукову систему в інтернеті.

База знань ЗІР містить значний масив відповідей щодо застосування законодавчих і нормативно-правових актів з питань оподаткування, сплати єдиного внеску та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи ДПС.

Через ЗІР користувачі можуть:

- знаходити відповіді в Базі знань;
- дізнаватись про зміни в податковому законодавстві;
- орієнтуватися на податковий календар;
- переглядати актуальні ставки податків і зборів;
- записуватися до електронної черги для відвідування ЦОП та ОПК;
- замовляти зворотний виклик від Контакт-центру ДПС;
- отримувати консультацію від працівника Контакт-центру ДПС у чаті податкової.

Яка інформація доступна на офіційному вебпорталі ДПС

На офіційному вебпорталі ДПС доступні:

- роз'яснення та новини;
- узагальнюючі податкові консультації;
- нормативні документи;
- база знань (ЗІР);
- офіційна інформація;
- аналітичні дашборди.

Які ще канали передбачені

Гарячі лінії територіальних органів ДПС – канал комунікації місцевого рівня для швидкого отримання відповідей на податкові питання та вирішення практичних ситуацій.

Консультаційні центри – спеціалізований канал з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі та відповідності платника критеріям ризиковості.

Що ще важливо

Індивідуальні податкові консультації (ІПК) надаються в паперовій або електронній формі, реєструються в Єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій та розміщуються на вебпорталі ДПС, в Електронному кабінеті і на головній сторінці ЗІР.

Взаємодія з ДПС може будуватися не лише через загальні консультаційні канали, а й через офіційні джерела податкової позиції та цифрові сервіси, які зменшують потребу в особистих візитах.

Коротко для інвестора

- **Центри обслуговування платників (ЦОП)** – мережа очних точок доступу до послуг ДПС.
- **Офіси податкових консультантів (ОПК)** – сервіс для консультацій з питань оподаткування та практичного застосування податкового законодавства.
- **Контакт-центр ДПС** – дистанційний канал комунікації телефоном, електронною поштою та через чат.
- **idd@tax.gov.ua** – електронна адреса для отримання інформаційно-довідкових послуг.
- **3IP** – цифровий довідковий ресурс ДПС із відповідями на типові податкові питання.
- **Viber / web chat** – онлайн-канали звернення до Контакт-центру ДПС; відповіді надаються українською мовою.

4.

ПОДАТКОВІ СТИМУЛИ ТА ПІЛЬГИ

**Використовуйте податкові стимули,
які можуть підсилити інвестиційну
модель вашого бізнесу**

Податкові стимули та пільги є однією з ключових тем для бізнесу, який оцінює юрисдикцію не лише за рівнем податкового навантаження, а й за наявністю механізмів підтримки інвестицій, модернізації виробництва, імпорту обладнання, міжнародного структурування та роботи в межах спеціальних режимів.

У цьому розділі зібрано основні податкові стимули та пільги, які можуть бути релевантними для інвестиційних проєктів в Україні. Йдеться, зокрема, про стимули з податку на прибуток підприємств, пільги з ПДВ, пільги з акцизного податку, можливості індустриальних парків та застосування міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування.

Під час структурування бізнесу в Україні важливо враховувати не лише податкове навантаження, а й умови застосування спеціальних режимів підтримки.

ПОДАТКОВІ СТИМУЛИ ТА ПІЛЬГИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Використовуйте стимули, якщо ваш інвестиційний проєкт відповідає спеціальним умовам державної підтримки

Податкові стимули з податку на прибуток підприємств мають значення для бізнесу, якщо проєкт в Україні підпадає під спеціальні режими державної підтримки.

Стимул для інвестора із значними інвестиціями

До 01 січня 2035 року – період, протягом якого діє тимчасова норма про звільнення від оподаткування прибутку підприємства-інвестора із значними інвестиціями.

5 послідовних років – строк звільнення від оподаткування прибутку такого підприємства.

Звільнення застосовується, якщо прибуток отриманий внаслідок виконання спеціального інвестиційного договору, укладеного відповідно до Закону України від 17 грудня 2020 року № 1116-IX «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні».

Виняток: цей стимул не застосовується до інвестиційних проєктів у сферах добування з метою подальшої переробки та/або збагачення корисних копалин.

Практичне значення

За наявності спеціального інвестиційного договору та відповідності умовам Закону № 1116 прибуток підприємства може бути звільнений від оподаткування на визначений строк. Це **один із найбільш відчутних стимулів у структурі податку на прибуток**.

Можливості індустриальних парків подані окремим підрозділом нижче, щоб не дублювати однакові правила в блоці про податок на прибуток.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

ПОДАТКОВІ ПІЛЬГИ З ПДВ

Зменшуйте витрати на запуск і розвиток проєкту, якщо ваш бізнес підпадає під спеціальні умови

Податкові пільги з ПДВ мають значення насамперед у тих випадках, коли проєкт пов'язаний з імпортом нового обладнання, реалізацією інвестицій у межах індустриальних парків або зі значними інвестиціями, щодо яких законодавство передбачає спеціальні умови.

Звільнення для індустріальних парків

До 01 січня 2036 року – період дії тимчасового звільнення від ПДВ для операцій із ввезення на митну територію України нового обладнання, що ввозиться учасниками індустріальних парків для власного використання під час здійснення ними діяльності в межах такого парку.

Ця пільга поширюється на нове обладнання за умови, що воно:

- ввозиться саме учасником індустріального парку;
- призначене для власного використання в межах індустріального парку;
- не є підакцизним;
- використовується відповідно до вимог законодавства.

Пільга дає змогу зменшити витрати на запуск або модернізацію виробничого майданчика під час ввезення обладнання для індустріального парку.

Звільнення для інвестора із значними інвестиціями

До 01 січня 2035 року – період дії тимчасового звільнення від ПДВ для операцій із ввезення на митну територію України нового обладнання, що ввозиться інвестором із значними інвестиціями для реалізації інвестиційного проєкту.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Пільга застосовується щодо нового обладнання та комплектуючих до нього, якщо вони:

- ввозяться для реалізації інвестиційного проєкту зі значними інвестиціями;
- не є підакцизними;
- використовуються відповідно до умов спеціального інвестиційного договору та законодавства.

У разі реалізації проєкту зі значними інвестиціями податкове навантаження на етапі імпорту нового обладнання може бути істотно зменшене.

Що важливо врахувати

Пільги з ПДВ мають тимчасовий характер. Для їх застосування важливо оцінювати не лише сам тип проєкту, а й строки його реалізації, статус інвестора, характер обладнання та відповідність формальним умовам спеціального режиму.

Також важливо, що в обох випадках ідеться саме про **нове обладнання**. Це ключова практична умова при плануванні імпорту, формуванні бюджету проєкту та підготовці пакета документів.

Практичний ефект

Пільги з ПДВ можуть зменшувати податкове навантаження саме в той момент, коли бізнес несе найбільші капітальні витрати – на етапі запуску, будівництва, оснащення або масштабування виробництва. Це робить українську юрисдикцію більш гнучкою для капіталомістких проєктів, якщо вони відповідають вимогам спеціальних режимів, передбачених законодавством.

Коротко для інвестора

-
- **До 01.01.2036** – строк дії звільнення від ПДВ для ввезення нового обладнання учасниками індустріальних парків.
 - **До 01.01.2035** – строк дії звільнення від ПДВ для ввезення нового обладнання інвестором із значними інвестиціями.
 - **Нове обладнання** – ключова умова застосування пільги в обох випадках.
 - **Не підакцизне обладнання** – одна з обов'язкових умов для застосування пільги.
 - **Імпорт для власного використання / для реалізації інвестпроєкту** – логіка, за якою ці пільги працюють.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

ПОДАТКОВІ ПІЛЬГИ З АКЦИЗНОГО ПОДАТКУ

Оцініть пільги заздалегідь, якщо ваш проєкт пов'язаний із підакцизними товарами або спеціальними режимами ввезення

Податкові пільги з акцизного податку мають значення, якщо бізнес пов'язаний із виробництвом, імпортом або використанням підакцизних товарів у межах спеціальних умов, прямо визначених законодавством.

Які операції можуть не підлягати оподаткуванню

До операцій з підакцизними товарами, які не підлягають оподаткуванню акцизним податком, віднесено, зокрема:

- **вивезення** підакцизних товарів за межі митної території України;
- **ввезення** на митну територію України раніше експортованих підакцизних товарів – у випадках, прямо визначених законодавством;
- **реалізацію електричної енергії**, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлюваних джерел енергії;
- **передачу для власного споживання** в межах одного підприємства електричної енергії, виробленої на цьому підприємстві.

В окремих моделях діяльності акцизне зобов'язання може бути відсутнім не через індивідуальну пільгу, а через те, що сама операція не є об'єктом оподаткування в установленому законом значенні.

Які операції можуть звільнитися від оподаткування

Податковим кодексом визначено операції з підакцизними товарами, які звільняються від оподаткування акцизним податком. Для окремих операцій закон передбачає спеціальний пільговий режим.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Стаття 213 Податкового кодексу України – норма, де визначено операції, що не підлягають оподаткуванню акцизним податком.

Стаття 229 Податкового кодексу України – норма, яка встановлює особливості оподаткування та спеціальні умови для окремих операцій із підакцизними товарами.

Що важливо

Пільги з акцизного податку важливо оцінювати не ізольовано, а разом із характером конкретної операції:

- чи є товар підакцизним;
- чи є операція об'єктом оподаткування;
- чи підпадає вона під режим звільнення;
- чи застосовуються спеціальні правила статті 229 ПКУ.

Це особливо важливо для бізнесу, пов'язаного з:

- енергетикою;
- пальним;
- спиртом етиловим;
- алкогольними напоями;
- тютюновими виробами;
- рідинами для електронних сигарет;
- окремими операціями з електричною енергією.

Практичний ефект

Пільги та спеціальні режими з акцизного податку можуть впливати на собівартість операцій, умови імпорту, внутрішнього використання продукції та моделі енергоспоживання підприємства.

На етапі структурування проєкту слід перевірити, чи підпадають окремі операції під спеціальний режим, передбачений Податковим кодексом.

Коротко для інвестора

-
- **Стаття 213 ПКУ** – визначає операції, які не підлягають оподаткуванню акцизним податком.
 - **Стаття 229 ПКУ** – визначає спеціальні правила та особливості оподаткування окремих операцій із підакцизними товарами.
 - **Експорт, окремі операції з електроенергією, спеціальні випадки ввезення** – серед прикладів операцій, які можуть не підлягати оподаткуванню.
 - **Підакцизний товар + характер операції** – ключ до розуміння, чи виникає акцизне зобов'язання, чи може діяти пільга.

1.

2.

3.

4.

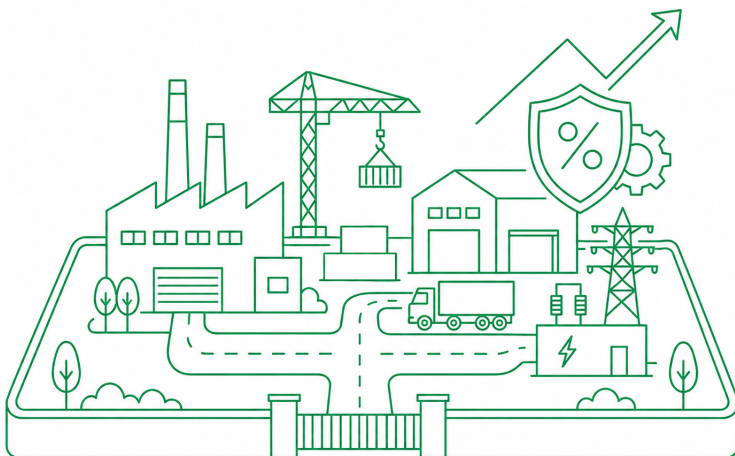
5.

6.

ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ

Розміщуйте виробництво в середовищі, де податкові та інфраструктурні стимули працюють у комплексі

Індустріальні парки є одним із найбільш практичних інструментів для бізнесу, який розглядає запуск або розширення виробництва в Україні. Це інструмент стимулювання інвестицій у переробну промисловість, залучення нових виробництв і розвитку регіональної інфраструктури. Правові засади їх створення та функціонування визначені Законом України від **21 червня 2012 року № 5018-VI** «Про індустріальні парки».

Що дає індустріальний парк

Індустріальний парк поєднує кілька видів підтримки в межах одного проєкту: податкові стимули, митні, місцеві та інфраструктурні переваги. Це означає, що парк можна оцінювати не як окрему пільгу, а як комплексну модель реалізації інвестиційного проєкту в Україні.

Які податкові стимули передбачені

До 10 років – строк звільнення від податку на прибуток для підприємства, яке здійснює діяльність у межах індустріального парку та відповідає вимогам законодавства. Вивільнені кошти мають спрямовуватися на розвиток діяльності в межах парку.

До 01 січня 2036 року – строк дії тимчасового звільнення від ПДВ для операцій із ввезення на митну територію України нового обладнання, яке ввозиться учасниками індустріальних парків для власного використання під час здійснення діяльності в межах парку.

Звільнення від ввізного мита – ще один передбачений законодавством стимул для нового обладнання, що імпортується учасником індустріального парку для реалізації інвестиційного проєкту.

Які місцеві стимули можуть застосовуватися

За рішенням органів місцевого самоврядування в межах індустріального парку можуть встановлюватися:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

- пільги зі сплати земельного податку;
- знижена ставка податку на нерухоме майно;
- звільнення від податку на нерухоме майно.

Фінальна вигода від розміщення в індустріальному парку може залежати не лише від загальнодержавних стимулів, а й від рішень конкретної громади або регіону.

Яку ще підтримку можна отримати

Окрім податкових і митних стимулів, законодавство передбачає й інші форми державної підтримки в межах індустріальних парків, зокрема:

- компенсацію витрат на підключення до інженерно-транспортних мереж;
- фінансування будівництва інфраструктури;
- часткову компенсацію відсоткових ставок за кредитами.

Індустріальний парк може зменшувати не лише податкове навантаження, а й частину стартових капітальних витрат.

Хто може стати учасником індустріального парку

Для участі в індустріальному парку підприємство повинно, зокрема:

- здійснювати діяльність переважно у сфері переробної промисловості;

- не виробляти підакцизні товари, крім окремих дозволених випадків;
- мати інвестиційний проєкт для реалізації в межах парку;
- бути зареєстрованим як юридична особа або фізична особа-підприємець.

Як почати роботу в межах індустріального парку

Існує базова послідовність дій для долучення до індустріального парку. Для цього потрібно:

- обрати індустріальний парк, включений до Реєстру індустріальних парків;
- подати заявку керуючій компанії;
- підготувати бізнес-план або інвестиційний проєкт;
- укласти договір про здійснення господарської діяльності в межах індустріального парку.

Що важливо врахувати

Індустріальний парк є найбільш корисним тоді, коли проєкт пов'язаний із виробництвом, локалізацією обладнання, розбудовою інфраструктури та довгостроковою присутністю в Україні. У цьому випадку стимули можуть працювати разом: **податок на прибуток + ПДВ + мито + місцеві податки + інфраструктурна підтримка.**

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Коротко для інвестора

- **Закон № 5018-VI** – базова правова основа функціонування індустриальних парків.
- **До 10 років** – строк звільнення від податку на прибуток у межах індустриального парку.
- **До 01.01.2036** – строк дії звільнення від ПДВ для ввезення нового обладнання.
- **Звільнення від ввізного мита** – застосовується до нового обладнання для інвестпроекту в парку.
- **Земельний податок і податок на нерухомість** – можуть додатково регулюватися на місцевому рівні.
- **Реєстр індустриальних парків + заявка + договір** – базова послідовність дій.

5.

ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ, КОНТРОЛЬ І ЗАХИСТ ПРАВ

**Працюйте в системі, де контроль
спирається на правила, ризик-
орієнтований підхід і визначені
процедури**

Для інвестора значення мають ставки й стимули, а також порядок контролю, проведення перевірок, бюджетного відшкодування ПДВ, урегулювання спорів і захисту прав платника.

Цей розділ побудований навколо п'яти ключових тем:

- ризик-орієнтованого підходу,
- податкових перевірок,
- механізмів бюджетного відшкодування ПДВ,
- стягнення податкового боргу та
- порядку адміністративного і судового оскарження рішень ДПС.

Взаємодія з податковою системою України має не лише фіскальний, а й процедурний вимір – із визначеними правилами, строками та формами реагування.

ПІДХІД, ОРІЄНТОВАНИЙ НА РИЗИКИ

Працюйте в системі, де контроль дедалі більше спирається на аналіз ризиків, а не на масовий тиск

Підхід, орієнтований на ризики, є важливим для бізнесу, який оцінює не лише податкові ставки, а й логіку взаємодії з податковою системою. Цей підхід – це частина сучасної моделі податкового адміністрування, у якій акцент зміщується з формального контролю на аналіз ризиків і більш адресну роботу з платниками податків.

На чому базується цей підхід

Національна стратегія доходів до 2030 року схвалена 27 грудня 2023 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1218-р. Ця стратегія є рамкою для реформування податкового адміністрування.

Національна стратегія доходів передбачає підвищення якості сервісу для платників податків і одночасне забезпечення належного дотримання вимог податкового законодавства.

Що змінює ризик-орієнтований підхід

Відповідно до положень Національної стратегії доходів ДПС реалізує експериментальний проєкт щодо функціонування системи управління податковими ризиками, або комплаєнс-ризиками.

Податкова система дедалі більше орієнтується на:

- виявлення ризикових операцій;
- системне управління податковими ризиками;
- превентивну взаємодію з платниками;
- зменшення потреби у втручанні там, де ризики є низькими.

Яка мета цього підходу

Метою такого проєкту є формування практики системного управління ризиками та впровадження **превентивних механізмів взаємодії** з платниками податків. Пріоритет надається проактивним і роз'яснювальним заходам замість виключно реагування на вже допущені порушення. Система дедалі більше працює як інструмент не тільки фіксації, а й попередження порушень.

Які інструменти використовуються

Практичні інструменти ризик-орієнтованого підходу:

- проактивне інформування та нагадування;
- адресні роз'яснення податкових вимог;
- консультаційний супровід щодо коректності заповнення звітності;
- рекомендації з упорядкування ризикових показників.

Взаємодія з ДПС може включати не лише перевірки, а й попереджувальні та консультаційні механізми.

Практичний ефект

Ризик-орієнтований підхід створює умови для:

- самостійного виправлення помилок платником;
- мінімізації ризикових операцій;
- зниження потреби в контрольно-перевірочних заходах у випадках, коли ризики можна врегулювати превентивно.

Структуроване управління ризиками підвищує передбачуваність взаємодії з ДПС.

Коротко для інвестора

- **27.12.2023** – дата схвалення Національної стратегії доходів до 2030 року.
- **До 2030 року** – стратегічний горизонт реформування податкового адміністрування.
- **Комплаєнс-ризики** – фокус експериментального проєкту ДПС у межах нового підходу.
- **Проактивне інформування, роз'яснення, консультаційний супровід** – ключові інструменти ризик-орієнтованої моделі.
- **Превенція замість суто реакції** – головна логіка цього підходу для платника податків.

1.

2.

3.

4.

5.

ПЕРЕДАЧУВАНІСТЬ, КОНТРОЛЬ І ЗАХИСТ ПРАВ

6.

ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ

Працуйте з розумінням того, як в Україні організовано податковий контроль

Податкові перевірки важливі для бізнесу, оскільки саме вони показують, як на практиці працює контроль за дотриманням податкового законодавства.

Перевірки – це частина системи податкового адміністрування, яка має визначені форми, підстави та періодичність.

Контроль здійснюється в межах процедур, прямо встановлених законодавством.

Які види перевірок передбачені

3 види перевірок мають право проводити контролюючі органи:

- камеральні;
- документальні;
- фактичні.

Документальні перевірки мають 2 базові форми:

- планові або позапланові;
- виїзні або невиїзні.

Податковий контроль в Україні має кілька окремих процедурних форматів, і кожен із них застосовується за власною логікою.

Як працюють планові перевірки

До плану-графіка планових документальних перевірок включаються платники податків, які мають ризик несплати податків і зборів або ризик невиконання іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи.

1 раз на 3 календарні роки – максимальна періодичність проведення планової перевірки для платників із незначним ступенем ризику.

1 раз на 2 календарні роки – максимальна періодичність для платників із середнім ступенем ризику.

1 раз на календарний рік – максимальна періодичність для платників із високим ступенем ризику.

На практиці це означає, що сама частота планових перевірок напряму пов'язана з рівнем ризику, який система визначає щодо конкретного платника.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Як працює камеральна перевірка

Камеральна перевірка проводиться:

- у приміщенні контролюючого органу;
- без окремого рішення керівника;
- без згоди платника податків;
- без присутності платника податків.

30 календарних днів після граничного строку подання декларації – строк, протягом якого проводиться камеральна перевірка податкової звітності. Якщо декларацію подано пізніше, відлік починається від дня фактичного подання.

Камеральна перевірка є стандартною частиною роботи системи з уже поданою звітністю і не потребує окремого контакту з боку платника.

Як працює документальна перевірка

Документальна планова перевірка проводиться відповідно до затвердженого плану-графіка. Вона охоплює, зокрема:

- своєчасність нарахування та сплати податків і зборів;
- достовірність і повноту визначення податкових зобов'язань;
- дотримання валютного та іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи.

Документальна позапланова перевірка проводиться лише за наявності підстав, прямо передбачених Податковим кодексом України.

На практиці це означає, що позапланова перевірка не є довільною: для неї мають існувати конкретні правові підстави.

SAF-T UA: стандартизований формат даних під час перевірок

У межах документальних перевірок в Україні застосовується стандартний аудиторський файл SAF-T UA – електронний формат, який забезпечує структуроване надання даних платника податків контролюючому органу.

Обов'язок надання такого файлу поширюється на великих платників податків. SAF-T UA подається виключно на запит контролюючого органу під час проведення документальної перевірки (планової або позапланової, виїзної або невиїзної) у строк не пізніше двох робочих днів, наступних за днем отримання запиту. Період, за який формується файл, визначається у самому запиті.

Файл SAF-T UA формується в електронному стандартизованому форматі (XML) відповідно до затвердженої структури та включає дані бухгалтерського і податкового обліку, зокрема інформацію про доходи, витрати, господарські операції, первинні документи, реєстри обліку та фінансову звітність у межах визначеного періоду.

Формат і структура файлу визначаються контролюючим органом та оприлюднюються на офіційному вебпорталі ДПС, що забезпечує уніфікований підхід до підготовки та подання таких даних.

Файл SAF-T UA не є податковою звітністю, а належить до електронних документів, що надаються в межах податкового контролю відповідно до вимог законодавства.

Починаючи з 2024 року контролюючий орган має право запитувати SAF-T UA під час перевірок великих платників податків.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Практичне значення

Податкові перевірки – це не лише питання контролю, а й питання підготовленості. Якщо компанія веде облік належним чином, вчасно подає звітність і працює в межах зрозумілої податкової моделі, це напряду впливає на рівень ризику та характер взаємодії з податковою службою.

Коротко для інвестора

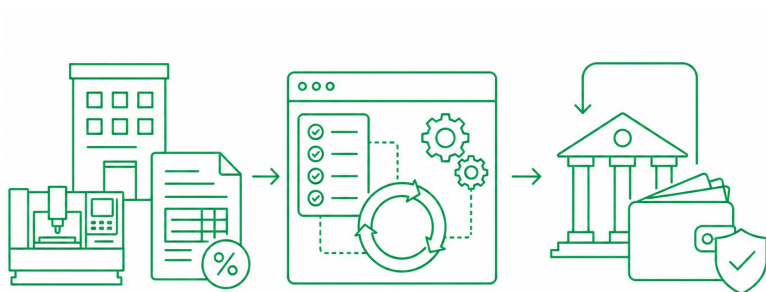

- **3 види** перевірок – камеральні, документальні, фактичні.
- **1 раз на 3 роки** – максимальна періодичність планової перевірки для низького ризику.
- **1 раз на 2 роки** – для середнього ризику.
- **1 раз на рік** – для високого ризику.
- **30 календарних днів** – строк камеральної перевірки після граничної дати подання декларації.
- **Планова і позапланова** – дві базові форми документальної перевірки.

МЕХАНІЗМИ ПОВЕРНЕННЯ ПДВ

Повертайте ПДВ через формалізовану та автоматизовану процедуру

Бюджетне відшкодування ПДВ є важливим для бізнесу, особливо якщо бізнес-модель передбачає значні капітальні витрати, імпорту обладнання, активну експортну діяльність або стабільне від'ємне значення ПДВ.

Що таке бюджетне відшкодування

Бюджетне відшкодування – це відшкодування від'ємного значення ПДВ на підставі підтвердження правомірності сум бюджетного відшкодування за результатами перевірки платника.

Право на бюджетне відшкодування ПДВ пов'язане не лише з наявністю від'ємного значення, а й з процедурою підтвердження заявленої суми.

Як запускається процедура

Щоб ініціювати повернення ПДВ, платник податку подає до податкового органу:

- декларацію;
- розрахунок бюджетного відшкодування;
- заяву про повернення суми бюджетного відшкодування.

У складі декларації – саме так подається заява про повернення суми бюджетного відшкодування.

В електронній формі – формат подання заяви та декларації в межах автоматизованої процедури.

Як працює система повернення

Повернення сум бюджетного відшкодування ПДВ в Україні здійснюється через автоматизовану процедуру з використанням Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування.

У хронологічному порядку – саме так заяви вносяться до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування, залежно від дати та часу їх подання.

На практиці це означає, що процедура побудована не на ручному чергуванні заяв, а на формалізованому порядку їх реєстрації та обробки.

Які строки перевірки застосовуються

20 днів – строк проведення перевірки сум ПДВ, заявлених до бюджетного відшкодування, якщо проводиться лише камеральна перевірка.

40 днів – загальний строк проведення перевірок, якщо під час камеральної перевірки виявлено ризику неправомірного декларування бюджетного відшкодування і проводиться документальна перевірка.

Швидкість повернення ПДВ залежить від формату перевірки: лише камеральна або камеральна плюс документальна.

Коли кошти перераховує Казначейство

5 операційних днів – строк, протягом якого Казначейство перераховує узгоджену суму з бюджетного рахунка:

- на рахунок платника податку в обслуговуючому банку / небанківському надавачу платіжних послуг;
- та/або на бюджетні рахунки для перерахування у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету.

Який максимальний строк отримання відшкодування

25 днів – максимальний строк отримання суми бюджетного відшкодування на поточний рахунок платника за результатами камеральної перевірки.

45 днів – максимальний строк отримання суми бюджетного відшкодування на поточний рахунок платника за результатами документальної перевірки.

Які переваги мають добросовісні платники

Платники з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства користуються законодавчо встановленими перевагами щодо строків перевірки.

5 днів – строк камеральної перевірки для таких платників.

10 днів – загальний строк перевірки, якщо для такого платника виникає потреба в документальній перевірці.

10 днів – максимальний строк отримання бюджетного відшкодування на поточний рахунок за результатами камеральної перевірки для платника з високим рівнем добровільного дотримання законодавства.

20 днів – максимальний строк отримання бюджетного відшкодування на поточний рахунок за результатами документальної перевірки для такого платника.

Що ще важливо

Якщо представництво платника податків, зареєстрованого в іншій державі, зареєстроване платником ПДВ в Україні, на нього поширюються всі права та вимоги, передбачені Податковим кодексом України, у тому числі щодо бюджетного відшкодування ПДВ.

Коротко для інвестора

- **Стаття 200 ПКУ** – базова норма, яка регулює бюджетне відшкодування ПДВ.
- **Електронна заява у складі декларації** – спосіб запуску процедури повернення.
- **20 днів / 40 днів** – строки, передбачені для відповідних перевірок.
- **5 операційних днів** – строк перерахування Казначейством узгодженої суми.
- **25 днів / 45 днів** – максимальні строки отримання відшкодування у стандартному порядку.
- **10 днів / 20 днів** – максимальні строки для добросовісних платників із преференціями.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

СТЯГНЕННЯ ПОДАТКОВОГО БОРГУ

Уникайте примусових процедур завдяки своєчасному виконанню податкових зобов'язань

Стягнення податкового боргу важливе як частина загальної податкової передбачуваності. Цей розділ пояснює, коли виникає податковий борг, які дії починає податковий орган і які механізми стягнення застосовуються. Прострочення податкових зобов'язань має фінансові та процедурні наслідки.

Що вважається податковим боргом

Податковий борг – це несплачене платником податків у встановлені строки:

- самотійно задеклароване податкове зобов'язання;
- або грошове зобов'язання, визначене податковим органом.

Податковий борг може виникнути як за даними декларації платника, так і на підставі рішення контролюючого органу.

Коли запускаються процедури стягнення

3 060 грн – поріг, після перевищення якого податковий орган запускає визначені законодавством процедури реагування на податковий борг.

Якщо сума податкового боргу перевищує цей рівень, податковий орган:

- призначає податкового керуючого;
- надсилає або вручає податкову вимогу;
- описує майно у податкову заставу та реєструє її в державному реєстрі.

Як здійснюється стягнення

Стягнення податкового боргу може здійснюватися:

- за рішенням суду;
- за рішенням керівника податкового органу – у випадках, прямо передбачених законодавством.

Стягнення податкового боргу здійснюється за процедурами, установленними законодавством.

Які строки важливо враховувати

3 роки – базовий строк, протягом якого податковий борг може бути стягнутий з моменту його виникнення.

До повного погашення – строк стягнення за рішенням суду.

До визнання боргу безнадійним – ще одна межа, до якої може тривати стягнення відповідно до визначених процедур.

Практичне значення

Дотримання податкової дисципліни дає змогу уникнути:

- податкової застави;
- фінансових санкцій;
- судових процедур;
- виконавчих проваджень;
- примусового списання коштів;
- продажу заставного майна.

Своєчасна сплата податків допомагає захистити ліквідність, активи й ділову репутацію.

Коротко для інвестора

- **3 060 грн** – поріг, після якого запускаються процедури реагування на податковий борг.
- **Податковий керуючий + податкова вимога + податкова застава** – базові кроки податкового органу.
- **Рішення суду або рішення керівника податкового органу** – правові форми стягнення боргу.
- **3 роки** – базовий строк стягнення з моменту виникнення боргу.
- **Податкова застава, санкції, судові процедури, примусове списання коштів** – серед основних наслідків прострочення.

1.

2.

3.

4.

5.

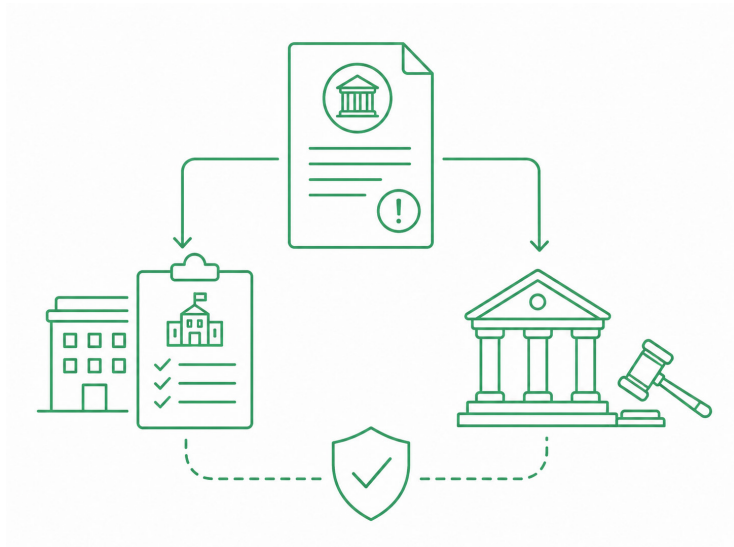
ПЕРЕДБАЧУВАНІСТЬ, КОНТРОЛЬ І ЗАХИСТ ПРАВ

6.

МЕХАНІЗМИ ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ДПС

Захищайте свої права через визначені адміністративні та судові процедури

Важливо не лише розуміти правила оподаткування, а й знати, що робити, якщо виникає спір із податковим органом.

Які шляхи оскарження доступні

Для оскарження рішень ДПС доступні 2 шляхи:

- адміністративне оскарження;
- судове оскарження.

Як працює адміністративне оскарження

Податкове повідомлення-рішення або інше рішення контролюючого органу може бути скасоване ДПС під час процедури адміністративного оскарження, а також в інших випадках, якщо встановлено його невідповідність актам законодавства.

Адміністративне оскарження є досудовим порядком. Це означає, що перед зверненням до суду платник податків може використати офіційну процедуру перегляду рішення в межах податкової системи.

Як працює судове оскарження

Судове оскарження може включати:

- розгляд справи судом першої інстанції;
- апеляційне оскарження;
- касаційне оскарження.

Які строки важливо знати

30 днів – строк подання апеляційної скарги на рішення суду.

15 днів – строк подання апеляційної скарги на ухвалу суду.

30 днів – строк подання касаційної скарги на судові рішення з дня його проголошення.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Який рівень рішення є остаточним

Касаційна інстанція – рішення касаційної інстанції є остаточним.

Податкова медіація

Державна податкова служба працює над впровадженням в Україні нового інструменту – податкової медіації. Це додатковий механізм врегулювання спорів для економії часу та ресурсів. ДПС ретельно вивчала міжнародний досвід та практики країн Європейського Союзу і пропонує внести цей механізм до Податкового кодексу. Медіація не замінить адміністративне чи судове оскарження і не обмежить права платника на захист.

Спільно із Радою бізнес-омбудсмена ДПС вже реалізує пілотний проєкт з врегулювання окремих складних податкових спорів із успішними кейсами.

Рада бізнес-омбудсмена

Окремим позасудовим механізмом захисту бізнесу є звернення до Ради бізнес-омбудсмена. Рада безкоштовно та конфіденційно розглядає скарги підприємців на дії, бездіяльність або рішення державних органів і може надавати відповідним органам рекомендації. Перед поданням скарги заявник має скористатися принаймні однією доступною процедурою адміністративного оскарження. Рада не розглядає приватні господарські спори та справи, що перебувають на розгляді суду чи арбітражу. Звернення до Ради не замінює адміністративного або судового оскарження.

Коротко для інвестора

- **2 шляхи** – адміністративне і судове оскарження.
- **Досудовий порядок** – так визначено адміністративне оскарження.
- **3 рівні** – перша інстанція, апеляція, касація.
- **30 днів** – строк на апеляцію рішення суду.
- **15 днів** – строк на апеляцію ухвали суду.
- **30 днів** – строк на касаційне оскарження.
- **Касаційна інстанція** – фінальний рівень, рішення якого є остаточним.
- **Медіація** – додатковий інструмент урегулювання спору, який не замінює адміністративного чи судового оскарження.
- **Рада бізнес-омбудсмена** – безкоштовний і конфіденційний канал розгляду скарг бізнесу на дії державних органів; не замінює формального оскарження.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

6.

FAQ

1. Як відкрити компанію та стати платником податків?

Компанія в Україні вважається створеною з дня державної реєстрації шляхом включення відомостей до Єдиного державного реєстру. Документи можуть подаватися в паперовій або електронній формі, зокрема через Портал електронних сервісів або портал «Дія». Облік у контролюючих органах є похідною процедурою після державної реєстрації.

2. Як працює ПДВ для нерезидентів?

Для нерезидента, який надає електронні послуги фізичним особам, базовим звітним періодом є квартал. Такий нерезидент подає спрощену податкову декларацію в електронній формі через спеціальне портальне рішення. Строк подання – протягом 40 календарних днів після закінчення кварталу, строк сплати – протягом 30 календарних днів після граничного строку подання декларації. Сплата здійснюється в євро або доларах США на валютний рахунок Казначейства.

3. Який порядок формування та надання стандартного аудиторського файлу SAF-T UA?

Великі платники податків подають SAF-T UA на запит під час документальної перевірки – протягом 2 робочих днів. Файл формується в електронному стандартизованому форматі на основі даних бухгалтерського та податкового обліку за період, визначений у запиті. Починаючи з 2024 року, контролюючі органи можуть запитувати цей файл. SAF-T UA не є податковою звітністю.

4. Як оподатковуються дивіденди?

Базові правила щодо ПДФО для дивідендів передбачають такі ставки: Ставка 9 % застосовується до дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, корпоративних правах, нарахованих нерезидентами, інститутами спільного інвестування та суб'єктами, які не є платниками податку на прибуток. Ставка 5 % застосовується до окремих дивідендів, нарахованих резидентами – платниками податку на прибуток підприємств, у випадках, визначених Кодексом.

5. Чи можна отримати індивідуальну податкову консультацію?

Так. Індивідуальна податкова консультація є відповіддю контролюючого органу платнику податків на його питання і має містити конкретні роз'яснення. Для її надання у зверненні потрібно зазначити практичну необхідність отримання консультації та фактичні обставини, через які така необхідність виникла.

6. Чи є об'єктом оподаткування ПДВ операції з внесення нерезидентом до статутного капіталу юридичної особи – резидента імпортованих на митну територію України основних засобів?

Операція із ввезення на митну територію України основних засобів, як внесок нерезидента до статутного капіталу юридичної особи – резидента, є об'єктом оподаткування ПДВ для особи, яка ввозить такі основні засоби.

7. На яку дату платник ПДВ повинен скласти податкову накладну за операцією з надання нерезиденту послуг, місцем постачання яких є митна територія України, якщо передоплата перерахована через міжнародну платіжну систему, а на рахунок у банку кошти зараховані пізніше?

На дату зарахування коштів на рахунок у банку постачальника послуг.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

FAQ

8. Чи нараховується авансовий внесок з податку на прибуток та чи оподатковуються доходи нерезидента при реінвестиції дивідендів, спрямованих на збільшення статутного капіталу?

У разі здійснення реінвестиції дивідендів шляхом їх внесення до статутного капіталу емітент нараховує та вносить до бюджету авансовий внесок із податку на прибуток у порядку, визначеному п. 57.1 прим. 1 ст. 57 Податкового кодексу України. Поряд з цим, доходи нерезидента – юридичної особи із джерелом їх походження з України у вигляді дивідендів оподатковуються згідно з положеннями п. 141.4 ст. 141 Податкового кодексу України незалежно від способу використання такого доходу, у тому числі такого як реінвестиція, якщо інше не передбачено положеннями міжнародного договору.

9. В яких випадках платник податку повинен збільшити фінансовий результат до оподаткування при здійсненні контрольованих операцій та інвестицій в асоційовані, дочірні та спільні підприємства?

Платник податку збільшує фінансовий результат до оподаткування при здійсненні контрольованих операцій у випадку невідповідності ціни по таких операціях ціні, визначеній за принципом «витягнутої руки» відповідно до ст. 39 Податкового кодексу.

В частині інвестицій платник податку коригує фінансовий результат до оподаткування на суму:

- нарахованих доходів від участі в капіталі інших платників податку на прибуток підприємств, платників єдиного податку та на суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягають виплаті на його користь від інших платників цього податку (крім інститутів спільного інвестування та платників, прибуток яких звільняється від оподаткування відповідно до положень цього Кодексу, у розмірі прибутку, звільненого від оподаткування) (шляхом зменшення фінрезультату);
- нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягає виплаті на його користь від контрольованої іноземної компанії в межах, що не перевищує суму, на яку збільшувався об'єкт оподаткування (шляхом зменшення фінрезультату);

- нарахованих доходів від участі в капіталі нерезидентів (у тому числі контрольованих іноземних компаній) та на суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягають виплаті на його користь від такого нерезидента, за умови, що доля участі в капіталі нерезидента становить щонайменше 10 відсотків протягом календарного року та такий нерезидент не входить до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України для цілей визначення контрольованих операцій (крім держав (територій), з якими є чинні міжнародні договори України про уникнення подвійного оподаткування доходів) (шляхом зменшення фінрезультату);
- втрат від інвестицій в асоційовані, дочірні та спільні підприємства розрахованих за методом участі в капіталі або методом пропорційної консолідації (шляхом збільшення фінрезультату).

1.

2.

3.

4.

5.

6.

FAQ

10. В який спосіб подається Податкова декларація з податку на прибуток підприємств нерезидентом, який придбав інвестиційний актив у іншого нерезидента, який не має постійного представництва в Україні, та чи подається при цьому фінансова звітність?

Нерезидент подає Податкову декларацію з податку на прибуток підприємств, де зазначає утриманий податок із доходу (прибутку) від відчуження інвестиційного активу, виплаченого на користь іншого нерезидента, із поданням до Декларації додатка ПН. При цьому фінансова звітність не подається.

Декларація подається за вибором платника податків в один із таких способів:

- а) особисто платником податків або уповноваженою на це особою;
- б) надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;
- в) засобами електронного зв'язку в електронній формі.

 11. Який порядок оподаткування інвестиційного прибутку, отриманого фізичною особою – нерезидентом від продажу інвестиційного активу юридичній особі?

 Дохід фізичної особи – нерезидента, яка здійснює протягом звітного року продаж інвестиційного активу юридичній особі, оподатковується податковим агентом під час виплати такого доходу за правилами, встановленими п. 170.2 ст. 170 Податкового кодексу України, за ставкою 18 відсотків.

 12. За якою ставкою ПДФО оподатковуються дивіденди по акціях та корпоративних правах, які нараховані емітентами – резидентами – платниками податку на прибуток підприємств на користь фізичної особи-нерезидента?

 Для таких дивідендів застосовується ставка 5 % – для окремих видів дивідендів, нарахованих резидентами – платниками податку на прибуток підприємств.

 13. До якого контролюючого органу слід подавати річну декларацію про майновий стан і доходи фізичній особі-нерезиденту при продажу інвестиційного активу (корпоративного права) фізичної особи на території України, якщо нерезидент не має місця проживання в Україні?

 У разі якщо фізична особа - нерезидент не має місця проживання в Україні уповноважений чи законний представник такої особи подає річну податкову декларацію про майновий стан і доходи, отримані у вигляді інвестиційного прибутку, до контролюючого органу, в якому цей уповноважений чи законний представник перебуває на обліку. У разі відсутності уповноваженого чи законного представника фізична особа – нерезидент може призначити такого представника відповідно до чинного законодавства для представництва його законних інтересів та ведення справ, пов'язаних із сплатою податків.

14. Чи підлягають оподаткуванню ПДФО та військовим збором виплати у вигляді дивідендів, виплачені юридичною особою-резидентом на користь фізичної особи-резидента, за договором про відступлення права вимоги, укладеним між такою фізичною особою та нерезидентом – учасником юридичної особи?

Дохід у вигляді заборгованості виплачений на підставі договору про відступлення прав вимоги юридичною особою – резидентом на користь фізичної особи – резидента включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу як інший дохід та оподатковується податком на доходи фізичних осіб за ставкою 18 відс. та військовим збором за ставкою 5 відсотків.

15. Як застосовуються норми договорів про уникнення подвійного оподаткування при виплаті фізичній особі-нерезиденту доходів із джерелом їх походження з України?

Норми міжнародного договору про уникнення подвійного оподаткування можуть застосовуватися під час виплати фізичній особі-нерезиденту доходу з джерелом походження з України відповідно до статті 103 Податкового кодексу України. Податковий агент може застосувати звільнення від оподаткування або зменшену ставку податку, передбачену відповідним міжнародним договором, якщо нерезидент підтвердив статус резидента держави, з якою Україна має чинний міжнародний договір, шляхом подання довідки про резидентство та інших документів, якщо вони передбачені таким договором. Якщо підтвердні документи не подано, дохід оподатковується за правилами Податкового кодексу України, зокрема з урахуванням правил оподаткування доходів нерезидентів, визначених пунктом 170.10 статті 170 ПКУ. Якщо податок уже був утриманий, але нерезидент має право на переваги за міжнародним договором, може застосовуватися процедура повернення різниці відповідно до статті 103 ПКУ.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

FAQ

16. За якою ознакою доходу відображається у додатку 4ДФ до Розрахунку виплата в грошовій або негрошовій формі, що здійснюється юридичною особою на користь її засновника та/або учасника – нерезидента України у зв'язку із зменшенням статутного капіталу, викупом юридичною особою корпоративних прав у власному статутному капіталі, виходом учасника із складу господарського товариства, у розмірі, що призводить до зменшення нерозподіленого прибутку юридичної особи?

Виплата в грошовій або негрошовій формі, що здійснюється юридичною особою на користь її засновника та/або учасника – нерезидента України у зв'язку із зменшенням статутного капіталу, викупом юридичною особою корпоративних прав у власному статутному капіталі, виходом учасника із складу господарського товариства, у розмірі, що призводить до зменшення нерозподіленого прибутку юридичної особи для цілей оподаткування прирівнюється до дивідендів та відображається у додатку 4ДФ до Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску за ознакою доходу «109».

ДІЗНАЙТЕСЯ БІЛЬШЕ ТА ЗВЕРТАЙТЕСЯ ЗА КОНСУЛЬТАЦІЄЮ

Оцініть податкові можливості України та використовуйте офіційні канали підтримки

Україна пропонує зрозумілі податкові правила та офіційні канали для консультацій, роз'яснень і підтримки

Контакт-центр ДПС:

 +380 800 501 007
+380 500 501 007 (Vodafone)
+380 770 501 007 (Київстар)
+380 730 501 007 (Lifecell)

 E-mail:
post@tax.gov.ua
Контакт-центр:
idd@tax.gov.ua

Офіційні канали ДПС:

Офіси податкових консультантів

очні консультації з питань
оподаткування

ЗІР – роз'яснення та
відповіді з Баз знань

Офіційний вебпортал ДПС

Актуальні податкові новини,
роз'яснення, законодавство,
реєстри та переходи до
електронних сервісів

Електронний кабінет
– онлайн-взаємодія з ДПС

Використовуйте офіційні ресурси ДПС, щоб планувати інвестиції в Україні впевнено, передбачувано і з опорою на актуальні податкові роз'яснення.

Державна податкова служба України

2026